

CENA NUMERU

20 gr.

PRENUMERATA:
Miesięcznie we
Lwowie 4 zł 50 gr.
Dostawa do do-
mu i w całej
Polsce przesy-
łą pocztową 4 zł
80 gr., zagranicą
miesięcznie 6
50 gr.

Dla urzędników
państw. i nau-
czycieli miesię-
cznie 3 zł. 50 gr.

KURJER LWOWSKI

Organ demokratycznej inteligencji

Wydawca: Nowa Polska Spółka Wydawnicza, Sp. z ogr. odp.

Redakcja
i Administracja
ul. Ossolińskich 18
Telefon redakcji
19,
w nocy 29-19.
Tel. adm. 32-19.
Adres dla tele-
gramów: Kurjer
Lwowski, Lwów.
Rękopisów nie
zwraca się.
Redaktor naczelny
przyjmuje: od
1-2 w południe.
P. K. O. Nr.
153.215.

WINA stołowe i kuracyjne poleca F-a „ZAKOPANE“ Moser & Stachowicz, Lwów, Akademicka 24 — Sapielhy 25

O poprawę bytu urzędników państw.

Lwów, 3 września.

(y) Kilka tygodni temu, odbyła się w ministerstwie spraw wewnętrznych konferencja prasowa, na której p. minister Młodzianowski przedstawił zadania i cele podjętej przez Rząd reorganizacji naszego państwowego aparatu administracyjnego.

Z wywodów p. ministra najbardziej wybił się ustęp dotyczący doniosłego zagadnienia doboru ludzi do służby państwowej. Zagadnienie to jest podstawowe — powiedział p. minister Młodzianowski — gdyż „ludzie decydują o treści działania“.

W tych słowach członka Rządu mieści się nie tylko słuszna ocena wielkiego znaczenia, jakie posiada w rozwoju spraw państwowych element urzędniczy, ale też i najtrafniejsza diagnoza na chorobę, jaka trapi młody organizm naszej administracji. Dobrze się stało, że w imieniu Rządu istnieje zrozumienie tego, iż winą dotychczasowych niedomagań naszej administracji jest brak ludzi odpowiednio przygotowanych do wypełniania swych doniosłych zadań. Byłoby jednak jeszcze lepiej, gdyby Rząd z tego stanu rzeczy wyciągnął chociaż odpowiednio konsekwencje, wydając zarządzenia, któreby zmierzały do istotnej poprawy w tym względzie.

Dobry i uczciwy aparat administracyjny da się tylko wówczas zorganizować, gdy do urzędów państwowych wciągany będzie pierwszorzędny materiał ludzki. Aby się to jednak udało, nie wystarczą zwiększone wymogi kwalifikacyjne dla urzędników; równoległe z tem należy dążyć do poprawy ich materialnego bytu. Tylko wtedy do pracy w urzędach państwowych garnąć się będą zdolne i kwalifikowane jednostki, albowiem gdy n. p. urzędnik państwowy z wyższem wykształceniem pobiera dziś 200—500 złotych miesięcznie, to rzecz oczywista, że każdy dzielniejszy i zdolniejszy człowiek woli szukać zarobków w instytucjach prywatnych, gdzie wymagania są znacznie mniejsze, niezależność osobista o wiele większa, zwłaszcza w naszych stosunkach, w których urzędnik jest przedmiotem ciągłej surowej krytyki.

To jest jeden zasadniczy względ, który przemawia za podwyżką pensji urzędniczych. Względów tych jest jednak o wiele więcej. Oto n. p. słuszną placą urzędników chroni Państwo od nadużyć. Urzędnik, który nie jest w stanie utrzymać swej rodziny, nie może jej ani u-

Rokowania o porozumienie w przemyśle węglowym w Anglii.

Londyn, 2. 9. (PAT.) Na dzisiejszem posiedzeniu konferencji delegatów Związków górniczych, postanowiono upoważnić komitet wykonawczy Związku do podjęcia rokowań o porozumienie w przemyśle węglowym.

Obiadki trwały cały dzień. Posiedzenie rano poświęcone było zapoznaniu się z treścią sprawozdań złożonych przez delegatów poszczególnych okręgów, a przedstawiających obecny stan rzeczy w kopalniach całego kraju. Po dyskusji posiedzenie zostało przerwane, z tem, że narady zostaną wznowione na-

tychmiast po wypracowaniu przez komitet wykonawczy tekstu nowych propozycji, które komitet przedstawi Zgromadzeniu do zapoznania.

PODZEGACZE NIE BĘDĄ WPUSZCZENI.

Londyn, 2. 9. (PAT.) Sekretarjat spraw wewnętrznych zawiadomił dziś członków Rady generalnej kongresu Tradeunionów, że rząd nie udzieli pozwolenia na wjazd do Anglii delegatom sowieckim, którzy mieli wziąć udział w mającym się odbyć w przyszłym tygodniu kongresie.

Wojsko greckie niezadowolone

z powodu rewolucji.

Wiedeń, 2. 9. (PAT.) Pisma donoszą z Aten, że wśród oficerów panuje wielkie niezadowolenie z powodu niedojścia do skutku gabinetu koalicyjnego. Tylko taki bowiem gabinet oficerowie uważają za gwaran-

cję uregulowania stosunków politycznych. Poza tem domagają się oni usunięcia z armii osób niepożądanych. Wojsko gotowe jest natychmiast interwenjować, gdyby położenie w tej sprawie pogorszyło się.

brać ani wyżywić, a o zaspokojeniu kulturalnych potrzeb nawet marzyć nie może — jest — powiedział — to otwarcie — mniej odporny na pokusy, na które narażony jest bardzo często. Jeżeli mimo tego w naszych złych warunkach dla urzędników, procent przestępczości wśród nich jest tak mały (bardzo często prasa dla sensacji wyolbrzymia znaczenie różnych „afair“), to przypisać to należy rozwiniętemu wśród tych sfer wysokiemu poczuciu patriotycznemu, którego już niejednokrotnie składały dowody w najcięższych dla Państwa naszych chwilach.

Jednakowoż i cierpliwość urzędników ma swoje granice. Granicami temi to niedza i gód. Rozgoryczenie mas urzędniczych wzrosło zwłaszcza od chwili, gdy Rząd obecny, dbał o sprawy armii, zupełnie zresztą słusznie powiększył pobory oficerów przez przyznanie im dodatków funkcyjnych. Urzędnicy państwowi cywilni napewno tej poprawy ciężkiego bytu oficerów, im nie zazdroszczą. Domagają się jednak zupełnie słusznie równego traktowania ich potrzeb ze strony Rządu na równi z potrzebami osób wojskowych.

Żadne względy nie przemawiają za stosowaniem podwójnej miary w stosunku do obu tych odłamów pracowników państwowych. Użyteczność ich pracy jest jednakowa a odpowiedzialność niejednokrotnie

nie pozostaje w żadnym stosunku do płacy. Trudnoby było n. p. twierdzić, że funkcja starosty, a więc naczelnika administracji państwowej na terenie całego powiatu jest mniej ważna lub mniej odpowiedzialna od funkcji taką pełni porucznik.

A jednak pensja starosty (bez dodatku rodzinnego), wynosi dziś 307 złotych, podczas gdy porucznik wraz z dodatkiem funkcyjnym, pobiera 376 złotych. W wyższych rangach różnice są jeszcze bardziej drastyczne.

Krzywdę, jaka dzieje się dziś urzędnikom, zwiększa jeszcze ten fakt, iż mnożna przy obliczaniu poborów urzędniczych, została od grudnia ub. roku (za rządów p. Zdziechowskiego w Ministerstwie skarbu) unieruchomiona i wynosi dziś 43, podczas gdy wedle stopnia wzrostu drożyzny od tego czasu, powinna wynosić 53! Różnica wysokości poborów z tego powodu jest ogromna.

Wszystko to świadczy, iż rozgoryczenie, jakie panuje dziś wśród trapienych niedzą urzędników ma swe uzasadnienie. Usunięcie przyczyn tego rozgoryczenia a j. poprawa bytu głodujących dziś urzędników państwowych, a co za tem idzie usprawnienie działania państwowych władz i instytucji, leży w najistotniejszym interesie naszego Państwa.

RÓWNOWAGA BUDŻETOWA.

Warszawa. (Tel. wł.).

W sierpniu po raz pierwszy osiągnięta została przez Ministerstwo skarbu równowaga budżetowa bez uciekania się do operacji kredytowych.

RADA PRAWNICZA.

Warszawa. (Tel. wł.).

Przewodnictwo stworzonej obecnie Rady Prawniczej, obejmie z urzędu minister sprawiedliwości, Stanowisko zaś stałego zastępcy prezesa Rady Prawniczej, prezes Prokuratorji Generalnej p. Bukowiecki.

DYMISJA P. PODKOMORSKIEGO.

Warszawa. (Tel. wł.).

Prezydent Rzeczypospolitej zwolnił dyrektora Państwowego Monopoli Spirytusowego p. Podkomorskiego ze służby państwowej.

POSEL HELIMAN.

Warszawa, 2. 9. (AW.) Poseł Hellmann z północno-wschodnich kręśców, wystąpił ze Stronnictwa Chłopskiego.

WZROST DROŻYZNY.

Warszawa, 2. 9. (AW.) Komisja do badania zmiany kosztów utrzymania w Warszawie stwierdziła, że w ciągu sierpnia koszty żywności wzrosły o 3,8 procent, koszty opału o 9,7 procent. Ogólny wzrost kosztów utrzymania wynosi 2 i pół procent.

Notowania giełdowe.

Dolar w wolnym obrocie dnia 2 b. m. w Warszawie 8.99 zł. — w Krakowie 8.99 zł. — we Lwowie 8.96 zł.

Urzędowe notowania giełdy warszawskiej. Dolar transakcje 8.97; — sprzedaż 8.99; — kupno 8.95.

Nowy Jork transakcje 9.00; — sprzedaż 9.02; — kupno 8.98.

Tendencja utrzymana.

Zurych urzędowy. Warszawa 57.50; Nowy Jork 5.17 7/8; Londyn 25.145; Paryż 15.525; Wiedeń 73.15; Praga 15.35; Włochy 18.85; Belgia 14.65; Budapeszt 72.40; Sofia 3.75; Holandia 207.50; Oslo 113.50; Kopenhaga 137.60; Sztokholm 138.60; Hiszpania 78.95; Bukareszt 2.60; Berlin 123.25; Belgrad 9.1275.

Pogielda nowojorska. Londyn 4.85 9/16; Paryż 3.05; Wiedeń 14.12; Praga 2.9625; Włochy 3.72; Belgia 2.86; Budapeszt 14.12; Szwajcaria 19.30; Sofia 0.72; Holandia 40.07; Oslo 21.92; Kopenhaga 26.55; Sztokholm 26.75; Hiszpania 15.24; Bukareszt 0.505; Berlin 23.81; Belgrad 1.77.

SPECJALNY NUMER „KURJERA LWOWSKIEGO“ z okazji VI. Targów Wschodnich

wyjdzie W DNIU OTWARCIA VI. TARGÓW WSCHODNICH

o znacznej objętości i w znacznie zwiększonym nakładzie

Ogłoszenia do Numeru Specjalnego i do Numerów Targowych przyjmują: Administracja „Kurjera Lwowskiego“ i wszystkie Biura Ogłoszeń. — — — — —
Ogłoszenia należy nadsyłać najpóźniej do dnia 3. września do Administracji.

Przed otwarciem Targów Wschodnich.

(Gorączkowe tempo pracy. — Nowe działy. — Olbrzymia ilość zgłoszeń. — Przypuszczalny sukces).

Lwów, 3 września.

Jest piękne słoneczne popołudnie. Kursujący już mamwajem „T“ dojeżdżamy do głównej bramy, przy której pełnią już służbę urzędnicy Targów Wschodnich i pozwalają przejść tylko za przepustką, którą wydaje dyrekcja. A w dyrekcji tej praca w pełnym toku, uruchomione wszystkie biura, każdy oddział funkcjonuje bez zarzutu, w każdej kancelarii można szybko dostać potrzebne informacje.

Już z daleka słychać stuk młotów, zgrzyt pił, turkot wozów, gwizd lokomotyw. Aż nozkośz palniesz na ten ruch, życie i jakiś pęd tworzy, widoczny na każdym kroku. Pawilony odnawia się, rekonstruuje, oczyszcza i przyozdabia, w niektórych już kończy się rozmieszczać ekspozyty. Prócz dawnych pawilonów, przybywają nowe, powstają nowe działy, między innymi drogowy i budowlany, oba bardzo pouczające i ciekawe.

Tu dopiero, na miejscu, widać, że Targi Wschodnie nie tylko się nie zmniejszają, jak to niektórzy głoszą, lecz przeciwnie ustawicznie wzrastają, wykazując swą żywotność i konieczność istnienia i w dalszym ciągu są prawdziwą chlubą Lwowa.

W dyrekcji dowiedzieliśmy się, że w tym roku są jeszcze liczniejsze zgłoszenia, tak, że ekspozytura war-

szawska dostała polecenie nie przyjmowania dalszych zamówień, bo brakło już miejsca. To jest najlepszy dowód popularności naszych Targów, odgrywających w życiu handlowym i gospodarzem tak wielką rolę i świadczących dobrze o nas wobec zagranicy.

Ten olbrzymi rozmach Targów, ta ciągła inicjatywa i celowość pracy, zakrojonej na wielką skalę, utrzymują tę instytucję ciągle na wysokiej wywyżce, mogącej istotnie za imponować. Z radością i dumą patrzy się człowiek na to dzwiganie handlu i przemysłu naszego, o których należyte pojęcie dają właśnie Targi, będące zobrazowaniem wzmagania się naszych sił i przyszłego naszego dobrobytu.

Sukces tegoroczny Targów będzie przypuszczalnie większy, niż poprzednich co widać na zgłoszeniach i zainteresowaniu się zagranicą.

Za kilka dni będzie wszystko gotowe, Lwów znowu będzie miał nie tylko pierwszorzędną atrakcję, ale ponownie zaświadczy, iż inicjatywa umiędziania takich Targów wydaje omyślnie lepsze owoce i że to właśnie pierwsze zrozumiało nasze miasto.

Z pobytu na tej wielkiej arenie pracy wychodzi się pokrzepionym i umocnionym w wierze w świetną przyszłość zasobnej Polski.

Smutne horoskopy dla polskiego wychodźstwa do Francji.

Lwów, 3 września.

Emigracja do Francji przybiera rozmiary masowe. Wsie powiatów okolicznych, zwłaszcza podgórskie, wyłudzają się. Mężczyźni i kobiety, ludzie zdolni, do pracy, wyjeżdżają za zarobkiem — przy czem wszelkie, z takimi wyjazdami połączone formalności, ułatwia Pań Urząd Pośred. Pracy Starostwa będące przedewszystkiem władzą „asentenikową“. Lekarz powiatowy bada bowiem każdego kandydata do emigracji, czy jest zdrowy, a tem samem zdolny do pracy zawodowej.

Okazuje się jednak, że biedna nasza ludność wiejska i miejska, wybierająca się za chlebem do Francji, nie zawsze wychodzi na tem dobrze. Wydana na pastwę agentów, podpisuje dopiero na samej granicy umowy zbiorowe, nie orientując się zupełnie lub bardzo niedokładnie w treści przedłożonych jej do przyjęcia warunków pracy i płacy.

Na miejscu zaś, osiągnawszy cel podróży, we Francji samej przekonują się biedacy, że praca jest ciężka, a zarobki minimalne, często nie dorównujące nawet przeciętnym najskromniejszym płacom w Polsce.

A trzeba pamiętać, że biedak, celem zdobycia środków na pokrycie kosztów podróży często wyprzedaje się z ostatniego, aby w końcu dostać się właśnie do piekła — dla odmiany francuskiego. Wydarza się też, że schorzały i wykuszony emigrant wraca do kraju o żebrazym chlebie — jeszcze biedniejszy, aniżeli wyjechał.

Naszej ludności wiejskiej brak doświadczenia. Jest ona bezradną — zwłaszcza, jeśli się ją puszcza samopas. A tak właśnie odbywa się emigracja „francuska“, której tok stwierdza, że opieka Rządu naszego w tej dziedzinie jest zupełnie niewystarczająca, a w każdym razie nie pozostaje ona w stosunku współmierności do bardzo troskliwej opieki, którą agenci francuscy otaczają interesy kapitału francuskiego, angażującego naszych biedaków do robot tamtejszych.

Wysoko kalkulowany zarobek za pracę ciężką — często nie 8-godzinną — wynosi miesięcznie przeciętnie około 500 fr. franc. bez wikt, mieszkania i t. p., co wedle dzisiejszego kursu przeciętnego równa się mniej więcej 140 złotym. Z tej kwoty musi robotnik, który się wybrał do Francji po złote ruro — siebie utrzymać przy życiu i rodzinie do kraju coś wysłać! A we Francji panuje drożyzna większa może, niż u nas.

Wynika z tego, że horoskopy naszych, tak licznych emigrantów, którzy, z powodu braku pracy w kraju wyjeżdżają do Francji, — są bardzo nędzne. Lud idzie prawie masowo na marne.

Czy nie znajdzie się sposób na to, aby stosunki te poprawić?

Rząd winien rozciągnąć opiekę jak najstaranniejszą nad emigrantami oraz kontrolować te wszystkie czynniki, które się z emigracją — jako poważnym czynnikiem walki z bezrobociem — stykają.

Z prasy ruskiej.

„Dilo“ uważa Piłsudskiego za dyktatora i obawia się wojny. Mianowania kościelne.

Lwów, 3 września.

Na temat polskiej polityki zagranicznej pisze „Dilo“ w artykule pt. „Pokojowa polityka“?

„Okres Skrzyńskiego był — można powiedzieć — okresem polityki pokojowej Polski. Opuszczona przez zachodnie mocarstwa, nie miała ona innego wyjścia, jak w założeniu swej polityki postawić nawskróś pokojowe tendencje. Ta zależność i niejaki niedocenienie Locarna z jednej strony, a z drugiej wzrastające naprężenie, w dalszej konsekwencji trwanie gigantycznej walki między dwoma światami o panowanie nad ziemskim globem, między rosyjskim komunizmem, a angielskim burżuazym - demokratycznym światem, zachwiały pokojową polityką Polski. Majowy przewrót w Warszawie, z takim zapalem powitany przez komunistów w Polsce, położył kropkę nad i. W Polsce przyszła do głosu wojenna partja, która wyrzuciła z politycznego siodła polską, nacjonalistyczną burżazję, dążącą do po-

koju, do porozumienia ze wschodnim sąsiadem, aby w latach bezpieczeństwa strawić nacjonalny amalgam w Polsce oraz podnieść i wzmocnić budowlę jednolitego, narodowo-politycznego polskiego Państwa.

Przyszedszy do władzy wojenna partja z Marszałkiem Piłsudskim na czele zaczęła także na prawo i lewo zapewniać, że hasłem polskiej polityki jest pokój. Czy to istotnie odpowiada rzeczywistości? Przedewszystkiem osoba Marszałka Piłsudskiego, teraźniejszego, maskowanego dyktatora Polski, nie przemawia za polityką pokojową.

Wojenne alarmy na podkładzie polskich planów w stosunku do Litwy, jasno wskazują, że z osoba Piłsudskiego opinja publiczna wiąże nie pokój, ale wojnę.

Grecko-katol. biskup - sufragan we Lwowie ks. dr. Osyp Bocian został zamianowany na miejsce zmarłego o. Bieleckiego archidjakiem lwowskiej kapituły, a ks. oriatł Tytus Wojnarowski protonotariuszem mitratem.

Hiszpanja pragnie zwołania konferencji w sprawie Tangeru.

Sztokholm, 2. 9. (PAT.) Minister pełnomocny Hiszpanji wręczył rządowi szwedzkiemu pismo zawierające propozycję zwołania w Genewie konferencji, któraby zbadała sprawę Tangeru uważaną przez Hiszpanję za wiążącą się ze sprawą stanowiska Hiszpanji w sprawie Ligi Narodów.

Nastrój nerwowego podniecenia w Hiszpanji.

Wiedeń, 2. 9. (PAT.) Pisma donoszą z Madrytu, że na ulicach panuje wielkie zdenerwowanie. Ubiegłej nocy słychać było tajemnicze strzały, co do których nikt nie umiał udzielić wyjaśnień. Wszyscy oczekują powrotu króla do Madrytu.

Oddziały wojsk maszerują w wielkiej ilości przez miasto. Podróżni z prowincji opowiadają, że wszystkie stacje i mosty są strzeżone, a

W odpowiedzi swej rząd szwedzki odrzuca ideę współzależności obu wzmiankowanych kwestji, zaznaczając jednak, że nie wystąpi z żadnym zarzutem przeciw zebraniu się proponowanej konferencji o ile państwa zainteresowane w sprawie Tangeru uważałyby zwołanie tej konferencji za pożądane i potrzebne.

W podróży dokonywuje się rewizji w poszukiwaniu broni.

NOWY REKORD LOTNICZY.
Paryż, 2. 9. (PAT.) Jak donoszą pisma, dwaj lotnicy francuscy Challer i Veyser ustanowili nowy rekord światowy, przebywając 5.200 km w 27 godzinach, bez lądowania.

Pod znakiem czasu.

WRÓG DZIECI.

Lwów, 3 września.

Roilo się miasto coraz bardziej o tej porze zastępani młodzieży, przybywającej po wakacyjnych rozkoszach w mury szkolne. Ulice rozbrzmiewały gwarem, księgarnie i tramwaje pełne były rumianych, wesołych buziaków dziecięcych.

Dzisiaj pustki... Zmora epidemii nie pozwala otworzyć bram szkolnych i wystrasza ze Lwowa młode piskle ta, rozprószone jeszcze gdzieś po kraju. Niewiele zapewne martwia się ten niesforny uczeń, że ten wotro jeszcze dwa tygodnie błądząca od książki i ławki. Ale ciężka troska zaszła czoła rodziców i wszystkich tych, którzy miłują dźmatwę i rozumieją ogrom niebezpieczeństwa.

Lecz chociaż smutno im bez wesołego szczebiotu młodzieży, znoszą bez szemrania tę przykrą pustkę w nadziei, że słuszne zarządzenie ukroci swawolę zarazy. Imaczej — niechby jeszcze przedłużono ten okres przymusowego próżnowania, niechby dzieciaki opóźniły się nawet nieco w naukach, byleby wypędzić wreszcie z miasta zniechęconego wroga.

(m.)

WYCIECZKA WEGIERSKA DO WARSZAWY.

Warszawa. (Tel. wł.)

Dnia 8 b. m. rano przybędzie do Warszawy na 3-dniowy pobyt główny przedstawiciel inteligencji umysłowo pracującej Węgier w liczbie około 50 osób. Przyjeżdżają goście organizacje Izba handlowa polsko-węgierska. Po zwiedzeniu Warszawy udadzą się goście 10 b. m. wieczorem na zwiedzanie Częstochowy, Krakowa i Wieliczki. Powrót do Warszawy nastąpi we wtorek, 15 b. m.

NADESLANE.

JUŻ NADESZŁY
OSTATNIE NOWOŚCI
DLA PAŃ do firmy
ANTONIEGO UWIERY
Lwów ulica Halicka 10.
również do filji w Tarnopolu-Stryju. 2524

Regulamin wpisów na Uniwersytet Jana Kazimierza.

Lwów, 3 września.

Senat Akademicki Uniwersytetu Jana Kazimierza uchwalił na rok akademicki 1926-27 „regulamin wpisów”, którego najważniejsze postanowienia są następujące:

Do podania o przyjęcie w charakterze studenta na jeden z Wydziałów Uniwersytetu, ma kandydat dołączyć: metrykę chrztu, względnie świadectwo urodzin, świadectwo dojrzałości państwowej szkoły średniej, lub szkoły średniej prywatnej z prawem publiczności, dokumenty określające stosunek do służby wojskowej. Dawniejsi absolwenci lub dawniejsi studenci Uniwersytetu mający przerwę w studiach, winni nadto dołączyć świadectwo moralności, wystawione na prowincji przez Starostwo, a w większych miastach przez Dyрекcję Policji, oraz curriculum vitae z uwidocznieniem powodów przerwy w studiach. Kandydat przenoszący się z innej szkoły akademickiej, ma dołączyć świadectwo odejścia z tej szkoły.

Podania o przyjęcie na Wydział teologiczny, mają być wniesione do Dziekanatu Wydziału w dniu wpisu równocześnie z wpisem. Wynik zatwierdzenia ogłoszony będzie 1 października, na czarnej tablicy Wydziału.

Podania o przyjęcie na Wydziały: prawniczy, lekarski, humanistyczny i matematyczno-przyrodniczy, należy wnosić do 10 września, do danego Dziekanatu Wydziału, a wynik zatwierdzenia na pierwszych trzech Wydziałach podany będzie do wiadomości na czarnej tablicy Wydziału dnia 15, a na ostatnim Wydziale 16 września.

Zwraca się uwagę, że proszący o przyjęcie na Wydział lekarski, humanistyczny i matematyczno-przyrodniczy, mają dołączyć do podania nadto ostatnie dwa świadectwa szkolne. Proszący o przyjęcie na Wydział lekarski i humanistyczny, mogą być nadto wezwani przez ogłoszenie na czarnej tablicy do osobistego jawienia się u Dziekana w dniach 12 do 14 września.

Liczba przyjęć dla nowowstępujących na Wydział matematyczno-przyrodniczy, ograniczona jest do 250. O ile liczba zgłoszeń w dniu 10

września przekroczy 250, wszyscy nowowstępujący poddani zostaną egzaminowi kwalifikacyjnemu z fizyki i matematyki w zakresie programu szkół średnich. Dnia 11 września zostanie ogłoszone na czarnej tablicy ogłoszeń tego Wydziału, czy kandydaci mają się zgłosić do egzaminu w dniu 14 września.

Wpisy odbywać się będą jednorazowo na cały rok akademicki od 16 do 30 września, podług porządku alfabetycznego nazwisk, studenci mogą się zatem wpisywać tylko w tym dniu, który przeznaczony jest dla nich, zależnie od początkowej litery ich nazwisk.

Porządek ten ustala się w ten sposób: nazwiska na litery A, B dnia 16, C, D, dnia 17; E, F, G, dnia 18; H, I, J, dnia 20; K, dnia 21; L, L, dnia 22; M, N, dnia 23; O, P, Q, dnia 24; R, dnia 25; S, dnia 27; T, U, dnia 28; V, W, dnia 29; X, Y, Z, dnia 30.

W razie przyjęcia, dalszy tok postępowania dla uskutoczenia wpisu, normuje szczegółowo regulamin wpisów. Wpisy studentów na dalsze lata studjów, odbywają się w ten sam sposób, jak na pierwszy rok studjów, z tą różnicą, że studenci ci nie wnoszą podań o przyjęcie.

Studenci Wydziału prawniczego i lekarskiego, zdający egzamina roczne lub poprawki, wpisywać się mają w ciągu trzech dni po zdaniu egzaminu lub poprawki.

Wolni słuchacze, wpisują się w podobny sposób jak studenci pierwszego roku. Nie wymaga się od nich świadectwa dojrzałości, do podania zaś muszą obok wymienionych wyżej dokumentów dołączyć świadectwa poprzednich studjów i pisemne przyrzeczenie przestrzegania przepisów i zarządzeń akademickich.

FALSZYWE STUDOLARÓWKI.

Łódź. (Tel. wł.)

Pojawiły się tu w znacznej ilości podrobione studolarówki, które — jak przypuszczają — przywieźli kupcy śląscy i płacili niemi przy dokonaniu zakupów dla Śląska. Falsyfikaty te dostały się na Śląsk z Niemiec.

CIĄNIENIE 5% PREMJOWEJ POŻYCZKI DOLAROWEJ.

Dnia 1 b. m. odbyło się ciągnięcie wygranyci 5% pożyczki dolarowej. Atrakcją tego losowania była główna wygrana w sumie 40.000 dolar.

Wygrane padły:

Główna (40.000 dolarów) na Nr. 223.188; 8.000 dolar. na Nr. 313.428; po 3.000 dolar. na Nr. Nr. 973.804, 373.504 i 063.545;

po 1.000 dolar. na Nr. Nr. 756.650, 434.643, 573.571, 354.118 i 373.450;

po 500 dolar. na Nr. Nr. 167.385, 436.911, 108.803, 808.751, 072.122, 002.279, 912.044, 937.402, 994.563 i 650.537.

po 100 dolarów: 638451, 204976, 990834, 333305, 622416, 306475, 434538, 588107, 555678, 299894, 336223, 388156, 004583, 971953, 563986, 976849, 308529, 481637, 553878, 352363, 266902, 907784, 270134, 165911, 987183, 089377, 915894, 187037, 883653, 922460, 508298, 550062, 434636, 132027, 007789, 679317, 691076, 426915, 218631, 510115, 789560, 690130, 775417, 835383, 101202, 447281, 133381, 780260, 207122, 594910, 359652, 758791, 471511, 805088, 320050, 260435, 619745, 313572, 541786, 060589, 506280, 441878, 753889, 281161, 090318, 559254, 704776, 988893, 129323, 603507, 889545, 693965, 934765, 130374, 470452, 808478, 877123, 753492, 540214 i 667327.

Razem sto premji na ogólną sumę 75000 dolar. Następne ciągnięcie d. 2 listopada r. b.

NADUŻYCIA KROCIWE Z FAŁSZYWYMI BILETAMI KOLEJOWYMI.

Wilno. (Tel. wł.)

Wykryto wielkie nadużycia w wileńskiej dyrekcji kolejowej, polegających na operowaniu fałszywymi biletami kolejowymi, które zamówione były rzekomo przez dyrekcję i sprzedawane w kasach kolejowych. Podobno kwota nadużyć, popełnionych w ciągu kilku miesięcy, wynosi kilkaset tysięcy złotych. Śledztwo prowadzi policja śledcza w Wilnie.

OKULISTA

dr. Leon Grudon, ordynas przy ul. Romanowicza 7, 2281 od godziny 12-1. 3-5.

Odcinek „Kurjera Lwowskiego” z 4. 9. 26.

EDGAR ALLAN POE.

3

Z cyklu: „O miłości”.

OWALNY PORTRET.

Przetłóżyła Olga Bilińska.

Dokończenie).

Pełen głębokiej, bojaźliwej czci przeniosłem świecznik na jego dawne miejsce. A kiedy przedmiot mojego niepokoju został z przed moich oczu usunięty, ująłem popśpiesznie książeczkę, która zawierała opisy obrazów i ich historje. Odnalazłem prędko numer owalnego portretu i czytałem jednym tchem następujące, przedziwne słowa:

— Była ona dziewczęciem rzadkiej piękności, niezwykle wesoła, jakoteż żądna życia i przemila. Nieszczęsna była dla niej godzina w której ujrzała malarza, zakochała się — a on się z nią ożenił. On: namiętny, uczony, poważny i ponu-

ry, oddany sztuce niby kochance najdroższej. Ona: przedziwnie piękna, rozkoszna, ładna życia, niby młoda sarenka, promienna uśmiechem beztrudliwej wesołości; kochała wszystko, pieściła wszystko, nienawidząc sztuki, rywalki swojej, brzydząc się paletą i pędzlem i temi wszelakimi rzeczami, które rabowały urodobania jej ukochanego. Straszny był ów ranek słoneczny, w którym malarz wyraził życzenie; chęć sportretowania swojej ślicznej, młodzieńczej żony. Lecz była korną i posłuszną i siedziała tak cierpliwie przez wiele, wiele tygodni, w wysokim cieniu pokoju wieżowym, do którego sączyło się tylko górnym okienkiem nagle światło. On malarz, pil upojenie ze swojego dzieła, postępującego z dnia na dzień, z godziny na godzinę. Był to namiętny i przedziwny i kapryśny mężczyzna, który zagubiał się wprost w swoich fantazjach. I nie chciał widać, że ten uporny poblask w tej starej samotnej wie-

ży wydziera wprost zdrowie i chęć do życia jego młodzieńczej żony.

Niedomagala, a jednak wciąż się uśmiechała zawsze bez najbliższej skargi, albowiem widziała, że jej małżonek, ten sławny artysta niewypowiedziana, najradośniejszą czerpie radość ze swojej pracy i dzień i noc dąży tylko do tego, aby kończyć jej portret, jej, która go tak beznadziejnie w pełni odziania się kochała i codziennie słabszą stawała się, codzień bardziej nieczuła. Zaiste: każdy kto miał sposobność ujrzeć ów portret, szeptem cichym i zachwytnym sławił miłośnicane podobieństwo — a wydawało się to jakoby mówiono o jakimś osobliwym, potężnym cudzie będącym dowodem potęgi geniuszu malarskiego oraz głębokiej i żarliwej miłości dla tej, tak cudnie trafionej kobiety. Kiedy wraca była już na ukończeniu, nikogo nie wpuszczano do wieży; bowiem malarz był jak szalony, przepojony najserdeczniejszym za-

pałem do pracy i rzadko kiedy odwracał oczy od płótna, aby spojrzeć na oblicze żony, mające już odcień gromniczny. Nie chciał widać, że kolory, które kładł w portret, zostały zrabowane jej twarzy. A gdy już nie zostało nic do poprawienia, poza jednym dotknięciem pędzla przy ustach, jedna kropla świetlana u oka, rozprężyła się nagle u tej młodej kobiety żądza życia, i wytrysnęła jako ten płomyk w drgającym kagańcu, strzelający poraz ostatni w górę. Potem pędzel dotknął oka, dotknął ust — i malarz stanął w przebośnym zachwycie przed dziełem swych palców i mózgu. I nagle w następnym momencie ogarnęło go drżenie, poblask, zabrakło mu tchu i nie odwracając się od portretu wykrzyknął:

— Zaprawdę, oto w tem jest życie!

Obrócił się, aby popatrzeć na żonę. — Umarła!

Pożegnanie generała Lindego.

Lwów, 3 września.

Korpus Oficerski lwowski O. K. żegnał w dniu wczorajszym uroczysto i serdecznie długoletniego zastępcę D-cy O. K. VI. — **generała dywizji Mieczysława Lindego**. W uroczystości tej, która przemieniła się w serdeczną manifestację czci i przyjaźni dla ustępującego generała, a zakończyła się zebraniem koleżeńskim w salach hotelu Francuskiego, wzięli udział stacjonowani we Lwowie generałowie z D-cą Korpusu generałem Sikorskim na czele, d-cy pułków i oddziałów, szefowie władz i urzędów wojskowych i oficerowie Sztabu O. K. VI.

Generał Sikorski w swym przemówieniu, sięgnawszy do wspomnień osobistych, nakreślił obraz pięknej, prawdziwie żołnierskiej przeszłości żegnanego generała, ściśle z historią Lwowa związanej. Urodzony we Lwowie, życie swe spędził w jego murach, a gdy zaszła potrzeba, bronił go w czasie wojny światowej, jako dowódca b. austr. 19 p. p., a następnie od pierwszych dni listopada 1918 r., jako dowódca utworzonej przez siebie Lwowskiej Legii Oficerskiej, potem grupy operacyjnej w dywizji dziesiątego Dowódcy Korpusu gen. Sikorskiego, wreszcie jako dowódca 51 p. p. i dowódca 6-tej Dywizji Piechoty. Od września 1921 pełnił gen. Linde nieprzerwanie obo-

wiązki zastępcy D-cy O. K. Nr. VI. Za liczne zasługi odznaczony został Krzyżem „Virtuti Militari”, dwukrotnie „Krzyżem Walecznych” i Krzyżem Ofic. Legii Honorowej.

Na każdym z tych odpowiedzialnych stanowisk — generał Linde odznaczył się wybitnymi zaletami. Dzielny, zahartowany w boju żołnierz, doskonały dowódca i administrator, a przy tem wszystkim charakter kryształowy, o dobroci serca i skromności wprost przystawowej, generał Linde stanowi doskonały typ syna kresowego grodu.

Przemówienie swe zakończył generał Sikorski życzeniem, by cnoty żołnierskie generała Lindego stały się wzorem dla młodszego pokolenia oficerskiego i drogowskazem w twardej drodze żołnierskiego obowiązku.

Przemawiali jeszcze dziekan ks. gen. Bogucki i gen. Linde, który głęboko wzruszony odpowiedział krótkim, serdecznym podziękowaniem za niezasłużone, jego zdaniem, wyrazy uznania i pochwały.

Wraz z armją żegna osiwiałego w boju generała całe społeczeństwo polskie tej kresowej ziemi, a z szczególniejszą sympatją obywatelstwo Lwowa, wśród którego ustępujący generał taki wielką cieszy się popularnością i szacunkiem.

Komendant policji państwowej p. Borzęcki o b. inspektorze Łukomskim.

„Łobuz nie może reprezentować władzy”.

Warszawa. (Tel. wł.).

W związku z ostatnio dokonaną reorganizacją Urzędu Śledczego główny komendant policji państwowej p. Borzęcki w rozmowie z współprac. „W. Ekspres” oświadczył co następuje:

„Urząd Śledczy w Warszawie stał za czasów rosyjskich na znacznie niższym poziomie niż obecnie. Element przestępczy panował wtedy prawie niepodzielnie w urzędzie śledczym, który był tylko igraszką w rękach rozmaitych kryminalistów. U nas położenie znacznie się zmieniło na lepsze. Nie dorównujemy wprawdzie Zach. Europie, gdzie szafka śledcza zaopatrzona jest w najnowsze wynalazki, jak daktyloskopia i inne środki wywiadowcze. Brak nam niestety jeszcze tych wynalazków urząd śledczy częstokroć zmuszony jest do korzystania z elementów przestępczych do celów wywiadowczych. Tu tkwi przyczyna złego.

Już oddawna zwróciliśmy uwagę na pewne „nieporządki” w urzędzie śledczym. Ja się nie dałem inspirować ani przez prasę, ani przez stronnictwa, ani przez pojedyncze osobistości.

Jeżeli chce pan wiedzieć, to ja właśnie usunąłem ze stanowiska smutnej sławy Łukomskiego.

Miałem wtedy niemało do czynienia z różnymi partjami i koterjami, a przeciwnicy moi stoczyli ze mną formalną walkę. Oskarżano mnie o to, że zostałem przekupiony przez żydów. Ja jednak oświadczyłem kategorycznie:

„Łobuz nie może reprezentować władzy.

Możecie go conajwyżej wybrać prywatnie na prezesa waszego

stronnictwa” i zwyciężyłem.

W urzędzie śledczym dotychczas nie zaszły żadne faktyczne zmiany. Prasa nieco rozdmuchała całą sprawę. Zaszły wyłącznie zmiany personalne, które doprowadzą do sanacji w urzędzie tym. Ale nie tylko urząd śledczy powinien być „przewentylowany”. Wiele jest zakątków naszej administracji państwowej, które ulec winny przewietrzeniu. Nie zapominajcie, że ja mam pod sobą 33 tysięcy policjantów.

Wszyscy oni powinni być odziani i odżywieni. Wynikiem wypadków było to, że wojsko otrzymało podwyższenie pensji. Policja nie dostała. A to stwarza niezadowolone wśród przedstawicieli władzy, którzy winni strzec dobroty ludności.

DWIEŚCIE TYSIĘCY KILOMETR. W POWIETRZU.

Lwów, 3 września.

W dniu 28 ub. m. w podróży z Warszawy do Pucka pilot Polskiej Linji Lotniczej, Klemens Długoszewski, obchodził rzadki jubileusz. W dniu tym droga przebyta przez niego w powietrzu przekroczyła bowiem 200.000 km.

Pilot Długoszewski jest po pilocie Burzyńskim drugim lotnikiem w Polsce, a jednym z niewielu na całym świecie. Istotny tę obrzymią puźesznie przebyli już w powietrzu, prowadząc bez żadnego wypadku samolot regularnej komunikacji pasażerskiej.

Nowemu jubilatowi życzymy dalszej szczęśliwej pracy w rozwoju polskiej żeglugi powietrznej.

Zatarg gminy z pracownikami

grozi strajkiem.

Lwów, 3 września.

Zatarg między gminą a pracownikami zakładów miejskich trwa nadal i jest barwizo prawdopodobne, że zakończy się strajkiem. Wczoraj od była się konferencja komisji porozumiewawczej, złożonej z członków prezydium miasta i przedstawicieli sekcji II-giej i V-tej Rady miejskiej przy udziale dyr. Izby obrachunkowej p. Krausa i ośmiu delegatów Związku pracowników gminy. Z prezydium miasta obecni byli prez. Neumann i wiceprezydenci dr. Stahl i dr. Schleicher.

Konferencja nie przyniosła żadnego rezultatu, gdyż prezydium miasta zasłania się stanowiskiem ministerstwa, które nie dopuszcza żadnych podwyżek, natomiast pracownicy

również są nieugięci, gdyż twierdzą że żądają nie podwyżki, ale zmiany szematu zaszerogowania i wprowadzenia norm, jakie obowiązują w stosunku do pracowników państwowych. Chcą oni mianowicie zmniejszenia zaszerogowania według liczby członków rodziny, która pochodzi z czasów wojny i krzywdzi jednostki starsze o nielicznych rodzinach. Różnica poborów wynosi około 31 procent.

Jutro t. j. w sobotę o godz. 7.30 w sali przy ul. Ossolińskich 10 (dawny „Ul”) odbędzie się zgromadzenie pracowników, na którym zapadnie decyzja co do dalszego postępowania wobec stanowiska prezydium miasta.

Jak władze warszawskie zwalczały epidemię szkarlatyny we Lwowie?

Lwów, 3 września.

Jak ogłosiły urzędowe wykazy, najsilniej rozszalała się epidemia szkarlatyny w województwie lwowskim (93 zachorowań na tydzień). Z tego też powodu przybył przed kilku tygodniami do Lwowa delegat departamentu zdrowia ministerstwa spraw wewnętrznych z Warszawy i po zasięgnięciu informacji o stanie rzeczy, przyrzekł wydatną pomoc dla Lwowa ze strony Rządu w celu zwalczania epidemii. Pomoc ta ograniczała się tylko do przysyłania szczepionki w celu przeprowadzenia masowego szczepienia ochronnego i istotnie znazu ją przysyłano.

Siery lekarskie we Lwowie rozwijały bardzo energiczną agitację w celu zachęcenia ludności do poddawania dzieci szczepieniu, zaangażowano płatnych lekarzy i założono szereg stacji szczepienia, a to u lekarzy dzielnicowych, w szpitalu żydowskim pod kierunkiem dr. Meiseisa, który gorliwie zajmuje się zwalczaniem epidemii, przy ul. Bałonowej i przy ul. Bema. Stacje te

uruchomiono i ludność zgłaszała się masowo, do tego stopnia, że przy licałach tych stoją ogonki i porządki musi utrzymywać policja.

Jednakże od środy ubiegłego tygodnia nie nadeszła z Państw. Zakładu wyrobu szczepionki ani kropla surowicy, a tłumy zamieszkanymi rodziców z dziećmi czekały przez cały tydzień napróżno, gdyż szczepienia musiano zaprzestać.

Można wyobrazić sobie rozgorzenie publiczności, oraz groźne następstwa, jakie wywołać mogła taka przerwa, wobec postępu epidemii. Dopiero wczoraj, po licznych urgensach nadesłano szczepionkę. Rzecz to zupełnie niezrozumiałe dlaczego Warszawa zapominała cały tydzień o Lwowie, który jest obecnie największym ogniskiem zarazy na terenie Rzeczypospolitej.

Oby takie „przeoczenia”, które grożą jeszcze większym rozszerzeniem zarazy, na przyszłość się już nie zdarzały!

Z SALI SĄDOWEJ.

Wyrok w sprawie przewodców kwietniowych demonstracji bezrobotnych.

Lwów, 3 września.

W dniu wczorajszym zakończyła się rozprawa przeciw przewodcom kwietniowych demonstracji bezrobotnych. Po przemówieniach stron zapadł wyrok, skazujący za zbrodnię gwałtu publicznego: Dawida Mehlera i Michała Zina na 2 lata ciężkiego więzienia z obstrzeżeniami, Jana Żytnickiego na 10 miesięcy i Józefa Momockiego na 8 miesięcy.

Za występki stawiania oporu władzy: Józefa Zina na 5 miesięcy, Jana Mykietyna na 3 miesiące (dwom

ostatnim zawieszono odbycie kary na 3 lata) Józefa Grilla na 2 miesiące z zawieszeniem odbycia kary na 2 lata.

Za przekroczenie wywołania zbiegowiska skazani zostali: Franciszek Ostrowski na 2 tygodnie, Franciszek Czyżewski na 3 tygodnie, Izrael Sorokin na 1 miesiąc i Leizera Golda na 3 dni ścisłego areztu.

Ewrel Stupa i Michał Seniuta zostali uwolnieni od winy i kary.

Skazanym wliczono areszt śledczy od kwietnia b. r.

Zwęglone włoki noworodka.

W ulicy Zielonej, obok zbiornika wodociągowego, znaleziono wczoraj węglone włoki noworodka, owinięte w papier. Na miejsce wyjechała komisja sądowo lekarska.

100 kg. bibuły komunistycznej skonfiskowała wczoraj policja w ul. Źródlanej Filipowi Gleicherowi. Bibuła ta przeznaczona była dla Żydowskiego Związku Robotników przy ul. Kotłarskiej 2, Gleichera osadzono w więzieniu.

Cyklon w Sądowej Wiszni.

Sądowa Wisznia. (Tel. wł.).

Onegdaj Sądowa Wisznia nawiedził żywiołowy wichur, który wyrządził olbrzymie szkody. Ziemwał on wielodachów, powalił kominy, powybił szyby i pogruchotał drzewa w sadach, ogrodach i na plantacjach. W dom Oszasza Sprunga uderzył piorun. Wichur przeszedł bez deszczu. Ofiar w ludziach nie było.

OD ADMINISTRACJI: Czas odnowić prenumeratę na wrzesień!

Zalegających z prenumeratą P. T. Abonentów upraszamy o rychłe wyrównanie zaległości przez przekazanie na P. K. O. Nr. 153.215 lub przekazami pocztowymi, by nie spowodować wstrzymania wysyłki pisma.

Uchwały zjazdu katolickiego w Warszawie.

Warszawa, 2. września.

Trzydniowy zjazd katolicki przjął liczne rezolucje i uchwały, uchwalone przez poszczególne sekcje. W rezolucjach tych zjazd wypowiada się za powołaniem do życia w Warszawie codziennego pisma o ideologii reprezentowanej przez zjazd i założeniem biura, które prowadziłoby ewidencję poszczególnych organizacji i ułatwiałoby koordynację ich pracy. Zjazd domaga się, by utrzymać wspólność ministerstwa oświaty i wyznań religijnych. W dalszych rezolucjach zjazd protestuje przeciwko wprowadzeniu ślubów cywilnych i domaga się od rządu, by przedstawił projekt ustawy znoszącej uprzywilejowane stanowisko cerkwi prawosławnej co do prawa małżeńskiego.

Zjazd wzywa wszystkich Polaków-katolików do przeciwdziałania czynnego pornografii, wszelkiej nieobyczajności w miejscach publicznych, teatrach, kinach, a przede wszystkim uprawianiu tańców gorszących.

Zjazd zwraca się z apelem do całego społeczeństwa, aby nie lekceważyło grożącego spustoszenia, jakie wywołuje alkoholizm wśród dorosłych i młodzieży, a zwłaszcza wśród kobiet. Zjazd domaga się od lekarzy i kapłanów uświadamiania ludności o straszliwych skutkach chorób wenerycznych, nadto

zanosi prośbę do księży i biskupów, aby polecili duszpasterzom zwracać pilną uwagę na zdrowie narzeczonego, a gdzie to możliwe i wskazane, żądać świadectw zdrowia przed ślubem.

Zjazd wzywa całe społeczeństwo do przestrzegania zasad oszczędności, oraz uchwała zaproponowanie Sejmowi projektu ustawy, obowiązującej bez wyjątku wszystkie dziewczęta do dwuletniego uczenia na naukę gospodarstwa domowego przy szkołach powszechnych, lub wykazania się świadectwem przejścia kilkumiesięcznego kursu w internacie szkoły gospodarczej.

Zjazd wreszcie uważa za obowiązek utrzymanie świąt i niedziel i świąt, stwierdza, że dotychczasowa pomoc, dawana przez rząd bezrobotnym jest niedostateczna i w obecnej swojej formie poniżająca i niecelowa, i prosi episkopat polski, aby wpłynęły na czynniki miarodajne, celem wzmożenia pracy i odpowiedniej akcji społeczeństwa.

Zjazd stwierdza, iż niezbędnym jest wydatniejsze roztoczenie opieki nad emigrantami na obczyźnie, w szczególności nad tak zwanymi „sezonowymi” robotnikami, celem przeciwdziałania wynaradawianiu i handlowi żywym towarem.

Paszporty ulgowe dla dziennikarzy i literatów.

Warszawa, (Tel. wł.)

Ministerstwo spraw wewn. przekazało sprawę urzędowania paszportów ulgowych władzom drugiej instancji — t. j. województwom.

Według okólnika minist. spraw wewn. naczelni redaktorowie składają podania o paszport bez posiadania syndykatu dziennikarzy, stali członkowie redakcji muszą składać podanie do redakcji o-

raz zaświadczenie syndykatu który ma stwierdzić, iż petent jest zawodowym dziennikarzem. Odnosi się to tylko do dziennikarzy zawodowych stałych członków redakcji pism codziennych.

Co do literatów obowiązuje podanie i zaświadczenie związku literatów. Paszporty załatwione być mają bezzwłocznie.

—OX OX—

Budowa mieszkań robotniczych w Warszawie.

(Od naszego ko respondenta.)

Warszawa, 2. września

Na skutek listu premiera prof. Bartla do ministra Skarbu, Bank Gospodarstwa Krajowego zaczął uwzględniać przy rozdziale kredytów budowlanych potrzeby instytucji budujących małe mieszkania robotnicze. Przed kilku dniami Warszawska Spółdzielnia Mieszaniowa, budująca kolonję robotniczą na Żoliborzu otrzymała kredyt, który pozwoli już w końcu listopada br. oddać do użytku członków 28 mieszkań robotniczych, składających się z dwóch pokoi i kuchni, zaopatrzonych w nowoczesne urządzenia higieniczne.

Jest to dopiero pierwszy krok w kierunku rozpoczęcia odpowiedniej polityki mieszkaniowo-budowlanej, mającej na celu zaopatrzenie w mieszkania małe i ekonomicznie budowane przede wszystkim rzesz robotniczych, najbardziej upośledzonych pod względem mieszkaniowym. Kolonja na Żoliborzu jest pomyślana jako kolonja wzorowa. Mieszkania budowane według zasad ustalonych przez Warszawską Radę Związków Zawodowych mają służyć za przykłady, jak powinny mieszkać warstwy pracujące w Polsce. Do tego celu jednak jeszcze daleko. Dzisiaj nawet mieszkania dwuizbowe odpowiednio urządzone będą wielkim krokiem naprzód i przy ogromnej szczupłości przeznaczonych na ruch budowlany funduszków ta-

kie mieszkańla przede wszystkim muszą być budowane. To też zarówno wspomiana spółdzielnia mieszkaniowa, jak też spółdzielnia pod nazwą „Domy spółdzielcze” mają zamiar rozpocząć budowę najtańszych mieszkań robotniczych.

Również i magistrat warszawski ma zamiar rozpocząć budowę mieszkań robotniczych. Ruszyliśmy więc z martwego punktu. Należy tylko pilnować, aby na budowę mieszkań robotniczych była rzucona odpowiednia część funduszków budowlanych.

Czytajcie

„KURJERA LWOWSKIEGO”

STRAJK W ŻYRARDOWIE, Warszawa, (Tel. wł.)

Dotychczas fabryka w Żyrardowie nie została uruchomiona. Celem zlikwidowania strajku odbyła się konferencja premiera Bartla z delegatami magistratu miasta Żyrardowa i robotnikami fabryki. Delegacje te domagały się mianowania komisarza rządowego dla fabryki.

—OO—

Odcinek „Kurjera Lwowskiego” z 4 9 1926.

PROF. TADEUSZ RYBKOWSKI 12

Dziesięciolecie Sztuki Polskiej

we Lwowie od 1/IX 1914 do 1/IX 1924.

(Ciąg dalszy).

S. p. Michał Sozański po ukończeniu szkoły średniej we Lwowie, w latach 1875, 6 i 7 przyjechał do Wiednia i tam ukończył Szkołę Artystycznego Przemysłu, w początkach jako rzeźbiarz, następnie jako malarz. Wyjeżdża potem do Włoch, gdzie w Rzymie i we Florencji studiuje dalej malarstwo, specjalizując się jako akwarelista, w latach 80 przysyła już swoje prace na wystawę do Lwowa i Krakowa, a powróciwszy do Lwowa pracuje dalej w tym kierunku, malując b. wiele portretów i obrazów rodzajowych z życia ludu wiejskiego z polowań.

Jego typy ludowe, portrety Lenartowicza, J. Kraszewskiego, Rutowskiego należą do bardzo sumiennych i z talentem malowanych prac akwarelowych. Olejnych

zaś obrazów pozostało po nim b. mało.

Była to b. znana osobistość we Lwowie, uprzejmy i bardzo sympatyczny w całym swoim wyglądzie muskietar, czy to na balach publicznych — czy jako husarz na balach kostiumowych, lub w żywych obrazach, urządzonych przez niektóre panie z arystokracji lwowskiej.

Michał Sozański był postacią zawsze i wszędzie sympatycznie widzianą, lub jako członek Koła literacko-artystycznego, przy codziennym stoliku wistaw, o godzinie 6 wieczorem, zawsze bardzo przyjaźnie witany. Pisywał czasem recenzje do lwowskich dzienników z Wystaw Tow. Przyj. Sztuk Pięknych.

Umarł we Lwowie w r. 1923.

Muszę także wspomnieć o dwóch młodych malarzach, zawczasie dla lwowskiej sztuki straconych. O Franciszku Zajchowskim i o Juliuszu Holmillerze. Obydwaj bardzo utalentowani, z prawdziwym zamiłowaniem oddani sztuce szczególnie Zajchowski po ukończeniu Szkoły Przemysłowej we Lwowie i po studiach w Akad. Kra-

kowskiej i w Monachium. Pozostawił szereg drobnych prac w kierunku rodzajowego malarstwa i wiele rysunków jako ilustrator Wieków Nowego we Lwowie — Juliusz Holmiller był bardzo wziętym akwarelistą również uczeń Szkoły Przemysłowej i Akademii Krakowskiej, stracił zdrowie i rozwinął swego talentu przez rany otrzymane w wojnie światowej, dziś jako inwalida, żyje w skrajnej nędzy.

Zajchowski umarł we Lwowie na piersiową chorobę w r. 1922 we Lwowie.

Krótki lecz bardzo cenny, pod względem treści fejeton, który napisał przed paru laty dr. Marjan Buszyński do codziennie wychodzącej „Rzeczypospolitej” pod tytułem „Artystyczne Tradycje Lwowa”, pozwala nam stanowczo sądzić, że Lwów pod względem sztuki plastycznej, nie był znów w stosunku do Krakowa tak znacznie zacofany; prawdą jest, że Kraków znacznie wyprzedził pod względem kultury artystycznej nie tylko nasz Lwów — ale i Warszawę i Poznań; ale też i Lwów, zacząwszy prawie od pier-

wszego dziesięciolecia 19 wieku, imionami takimi jak Rejchany, Schlegel, Schweykart, Weixelbaum, Haar, Gaszyński, Maszkowski, Juliusz Kossak, Artur Grottger, Franciszek Tepe, Raczyński, Rodakowski, Leopolski, Andrzej Grabowski, Grabiński, wraz z następnym pokoleniem młodszych imion jak Zmurko, Augustynowicz, Jan Styka, Tadeusz Popiel, Zygmunt Rozwadowski, Stan. Debiński, Daszyński, Damazy Kotowski wraz z jeszcze młodszym pokoleniem, jak Zuber, Gawlikowski, Siciński, Jarocki, Pautsch, Antoni Popiel, Tadeusz Błotnicki, Wojtowicz, Marconi, Piotr Harasimowicz, J. Beltowski, Tadeusz Barącz, dzielnie zawsze przymali sztandar sztuki plastycznej, przed wybuchem wojny światowej — tak i ta garstka artystów, która w początkach tej strasznej zawieruchy światowej, pozostała we Lwowie również, w czasie najcięższych chwil, które to miały w obronie polskich Kresów przebywać — otrzymała nadal swój artystyczny prestiż.

(C. d. n.)

Do specjalnego „Numeru Szkolnego“

który opuści prasę z powodu przedłużenia ferji szkolnych dopiero **11. września 1926** w znacznie powiększonym nakładzie, przyjmują ogłoszenia Administracja „Kurjera Lwowskiego“ i wszystkie Biura Ogłoszeń.

Wiadomości z Radziechowa.

Cztery wypadki morderstwa. — Nastrój sielankowy i jego burzyciele. — Ogłoszenia swoje a psy swoje. — Dlaczego nie ogrodzono cmentarza?

(Od naszego korespondenta)

Radziechów, we wrześniu.

Ostatnie dni przyniosły okolice Radziechowa brzemieniem tragizmu. W jednym tygodniu zamotowała policja aż cztery wypadki morderstwa w okolicznych wioskach. Wszystkie to jednak zdarzyło się, poza Radziechowem, choć w obrębie powiatu.

A w samym mieście? Miasto nasze przeżywa na łonie cudownej, iście „polskiej“ jesieni uroczą sielankę, której sobie nie da nikomu niczem zakłócić. Stroni, ucieka od wszystkiego, co mogłoby chociaż jeden plątek z tego kwiatu sielankowego uszczknąć lub zaplamiać.

Burzycielem tego snu sielankowego okazał się p. Wójtowicz, który zjechał do Radziechowa z artystami różnych teatrów polskich, ażeby dać nam przedstawienie. Dnia 29 z. m. odegrano „Podlotka“ w sali „Sokoła“. Sala była wypełniona ławkami i krzesłami na galerji zaś było kilka żywych podlotków. Ogół jednak — wychodząc z sielankowego założenia, że to tylko piękno, co ręką przyrody stworzone — tylko to godne podziwu, co sama przyroda rozłoży przed nami — ogół zbojkotował ten wytrysk niesielankowości.

I dziwna rzecz, że (choć w mniejszej mierze) za nieodpowiadające nastrojowi miasta uznano też zawody w piłkę nożną, jakie się odbyły tego samego dnia na błoniach graminnych między klubem radziechowskim a drużyną ułańską. A dziwna rzecz dlatego, że przecież nasi sportowcy okazali się na tyle sielankowymi, iż zapomnieli o zegarku i rozpoczęli zawody z dwugodzinnym opóźnieniem. Ale i ta przyjeta nie pomogła. Radziechów jest skrajnie sielankowy. Zawody przeważnie zlekceważono, uznano je również za wyłom w życiu spokojnym, cichem, miłym.

Następnym takim burzycielem idylli jest człowiek, po którym należałoby się tego najmniej spodziewać. Jest nim kość z kości, krew z krwi tego miasta, jego głowa, komisarz rządowy p. Holdemayer. Zdarzyły się w okolicy wypadki wściekły psów. To posłużyło mu za pretekst do krepowania naszego spokojnego, wolnego życia. Kazał na murach (i drzewach) miasta pomieszczać ogłoszenia, że przez czas grasowania wściekły należy wszystkie psy trzymać na łańcuchach. Ogłoszenie to bardzo wyraźne i szczegółowe wisi do dnia dzisiejszego. Nasuwa się jednak pytanie, do kogo się ono odnosi i komu wogóle ma prawo ktoś w naszym wolnym mieście rozkazywać. Bo przecież prawdziwa wolność idylliczna (jak powiada Naso) polega na tem, że każdy bez praw spisanych, bez groźby spełnia swoje powinności. Wszelkie tedy ogłoszenia przynajmniej zbyteczne. — A więc psy, jak chodzą, tak sobie chodzą ze swoimi panami, a nierządki paniami. Ogłoszenia zaś niech sobie wiszą! I pan starosta jeździ sobie rowerem po chodnikach, a w kil-

kumetrowym promieniu biega koło niego jego „Tref“, największy pies z Radziechowa — i policja chodzi ze swoim psem bez smyczy i... ale reszty można nie wymieniać, bo ta reszta ma dobry przykład!.. Ogłoszenia jednak wiszą!

Ploty, ogrodzenia i t. p. — to też naleciałości czasów późniejszych, do których musi czuć nieprzyzwyczajony wstąpić każdy, kto kocha sielankę, — a więc i prawie cały Radziechów. Tylko dlatego nie ogrodza się domów, nie naprawia się plotów — czeka się, aż czas zrobi swoje. Spółtędy ta słynna w Radziechowie „parcela“ na miejscu spalonego bazaru — stoi już lata tak, jak ja ogień stworzył. Stoi i stać tak jeszcze długo powinna, gdyż jest i będzie na wieczne czasy zachętą i wskazówką do pracy, jest i będzie dowodem i pomnikiem, do czego praca męczsłna, miednudzona, praca przedewszystkiem uczciwa (choć cicha) doprowadzić może...

W innych miastach Europy dawno już ogrodzono cmentarz kościelny — u nas jednak uznano to za niepotrzebne burzenie porządku. Powstała wprawdzie myśl, ażeby przecież ogrodzić miejsce święte, — miejsce modłów: zwrócono się nawet do obywateli po grosz na ten cel. Lecz znów znaleźli się wrogowie nastrojów sielankowych, którym zawadzał taki śliczny, malowniczy, uroczy, cudowny obrazek: króćki p. Woyakowskiego na cmentarzu kościelnym. Powiedzieli ci złośliwi, że ogrodziliby miejsce święte, ale pastwiska ogrodzić kosztownym nie będą. Wielebny sielanki pisał niewinne króćki (przecież to było takie piękne!) — a i to zaszkodziło ludziom, nazywającym się katolikami. Zmuszono wreszcie p. W. do zrzeczenia się rozkoszy, płynącej z tej uroczej sielanki. Zgodził się z bólem serca. Ale mimo to do dziś cmentarz nie jest jeszcze ogrodzony.

Niema to, niema, jak życie, gdzie na każdym kroku spotkasz miły uśmiech sielanki!

Skazanie ameryk. milionera-przemysłownika.

Paryż, (Tel. wł.)

„Matin donosi z Waszyngtonu o skazaniu, na żądanie tamtejszego ministerjum pracy, znanego miliardera Jozago Ramusa t. z. króla przemysłników. Remus już raz skazany przed kilkoma laty na osadzenie w więzieniu, wykupił się, odpłatnie kary 50,000 dolarów.

Aresztowania dokonano w jego wspaniałej rezydencji, w chwili, gdy obradował z dwunastoma współdziałającymi z nim przemysłnikami, których rozsyłał po całym kraju. Wszystkich osadzono w więzieniu a Remusowi grozi po kilkuletnim więzieniu, absolutna ekspatriacja i konfiskata majątku na rzecz rządu.

NA MARGINESIE.

Gramatyka polityczna.

Lwów, 3 września.

Przez dwadzieścia lat uczył w krakowskiej szkole pewien profesor gimnazjalny. Bez szemrań wypluwał słowa, lojalnie znosił szykany i dolegliwości ustaw oszczędnościowych Grabskiego i już wierzył nieborak, że się spokojnie doczeka — nie polepszenia bytu — lecz cichej... nagłej śmierci głodowej, gdy nieoczekiwanie uderzył grom z jasnego nieba: — przeniesiono go do jakiegoś Paciuchowa czy Kretynowa.

Ponieważ jednak jako profesor, posiadał z fachu i predystynacji obok serafickiej ciepłowości olbrzymią dozę naiwnej wiary, przeto sprzedał zegarek, narzutkę i pojechał do Warszawy szukać sprawiedliwości.

Wywiązał się następujący dialog:

Profesor: — Proszę o uchylene przeniesienia, gdyż to zrujnuje mię wraz z rodziną.

Minister: — Jakże argumenty ma pan na poparcie swej prośby?

Profesor: — Mam 20 lat mianowanej służby!

Minister: — U wa! — ja mam także tyleż, a mimo to przeniesiono mię z gimnazjum z Będzina do Ministerstwa w Warszawie.

Profesor: — (Oblany potem). Mam egzamin...

Minister: — No, no! — odważ! Mów pan śmiało nie zrobię z tego użytku.

Profesor: — (Błądy z przerażenia). Mam doktorat!!

Minister: — Aaa... mam pana! Więc pan żąda premji zato, że gnany nieposkromioną ambicją pół życia przesiedział pan w szkole, studiował w luksusowych Uniwersytetach, słuchał pan powag naukowych i był przez nich honorowany — gdy tymczasem imi, skromniejsi, chwalebnie wżarzmiali w sobie rozpasanie naukowe i po-przestali na „domowem wykształceniu“!

Profesor: — (Zrozpaczony). Panie Ministrze! Nie mam grosza na przenosiny, bo... dawniejsza dewaluacja... defraudacja... Oczekujemy sanacji.

Minister: — Co mi tam dewaluacja, defraudacja czy sanacja! Wprawdzie mają sens różny, ale u nas w Warszawie zgodnie zresztą z gramatyką, wszystkie kończą się jednakowo zwłaszcza dla urzędnika. Żegnaj pana! A swój dyplom doktorski, może Pan zastawić na bilet do Paciuchowa!

Wid.

Kurjer lotniczy.

NAJWIEKSZY SAMOLOT BOJOWY.

„Chicago Tribune“ donosi o zbudowaniu nowego bojowego olbrzymia powietrznego, który otrzymała armja amerykańska. Nowy samolot nazwy „Cyklop“ zbudowany jest cały ze stali i aluminium, posiada silnik Packard o sile 825 Mk. z olbrzymiem śmigłem dług. 15.5 stóp. Posiada dwoma karabinami maszynowymi, mieści samolot dwie armatki automatyczne i 4.000 funtów bomb. — Szybkość samolotu wynosi 110 mil na godzinę. Obsługa samolotu wynosi 3-ch ludzi.

ORGANIZACJA PRZEMYSŁU LOTNICZEGO PRZEZ FORDA.

W dniu 7 z. m. zakłady Forda zorganizowały pokaz lotniczy, zakończony raidem okrężnym po Stanach Zjednoczonych. W raidzie wzięło udział 27 samolotów handlowych różnej konstrukcji. Dla zwycięscy wyznaczył Ford nagrodę w wysokości 7.000 dolarów. Celem raidu, którego droga wynosi 2.500 mil ang. i wie-

dzie przez 14 wielkich miast, uważanych za najlepsze rynki zbytu na samoloty, jest stwierdzenie, jaki typ samolotu najlepiej będzie się nadawał dla celów handlowych.

FRANCUSKI LOT DYSTANSOWY.

W dniu 26 z. m. dwaj lotnicy francuscy: Bares i Lemaitre, przedsięwzięli lot dystansowy, by zdobyć rekord długości drogi bez lądowania. Po przybyciu do Wiednia, z powodu defektu silnika lotnicy zmuszeni byli lądować, przyczem uszkodzili tak poważnie samolot że musieli powrócić do Paryża.

BULGARSKI LOT OKRĘŻNY.

W ub. tygodniu odbył się w Bułgarii lot okrężny 4-ch samolotów — skonstruowanych w Bułgarii. Droga raidu, wynoszącego 6.600 klm., wiodła z Sofji przez wszystkie większe miasta bułgarskie i przebyta została bez żadnego nieszcześliwego wypadku, w przeciągu 47-miu godzin. — Pierwszy ten lot okrężny świadczy bardzo dodatnio o rozwoju młodego przemysłu lotniczego w Bułgarii.

„Przepraszam, po raz pierwszy w życiu zostaję powieszony“.

Lwów, 3 września.

Dnia 27 sierpnia wykonano w Angorze nowe 4 wyroki śmierci za rzekomy udział w zamachu na życie Kemal - paszy. Powieszono na placu publicznym Dżawid - Beja, b. ministra, dr. Nazima, b. posta Hilmiego i b. sekretarza młodoturków Naila. Wszyscy zachowali się spokojnie. Dr. Nazim protestował prze-

ciwko wyrokowi twierdząc, że jest niewinny.

Gdy wieszano Hilmiego, urwał się sznur i delikwent upadł na ziemię. Gdy usiadł pod szubienicą na stołeczku, wezwał go kat, żeby się podniósł, na co Hilm: „Przepraszam bardzo, nie wiedziałem, ponieważ po raz pierwszy w życiu zostaję powieszony“.

Hiszpanja wycofała się z Ligi Narodów.

Genewa, 2. 9. (PAT.) Briand i Paul Boncour przybyli tutaj dzisiaj rano. Pod przewodnictwem Benesa odbyło się pierwsze posiedzenie Rady Ligi. Fotele Brazylii i Hiszpanji świeciły pustkami.

Ostateczny projekt reorganizacji Rady L. N.

Londyn, 2. 9. (PAT.) Jak donoszą z Genewy specjalna komisja Ligi Narodów powołana do opracowania nowego statutu Rady Ligi ukończyła wczoraj badanie sprawy miejsc niestających w Radzie.

Ostateczny projekt został przyjęty przez komisję.

Projekt wprowadza poprawki do planu Cecilia i przewiduje powiększenie składu Rady Ligi o trzech członków niestających.

Wszyscy członkowie niestali wybierani będą na 3 lata, przy czym 1/3 wybierana ma być corocznie. Zgromadzenie Ligi będzie mogło dokonywać ponownego wyboru na okres trzyletni trzech członków Rady, posiadających mandaty półstałe. Zgromadzenie zadecyduje, którzy z 9 członków powołanych do Rady

Genewa, 2. 9. (PAT.) Godz. 21. Korespondent P. A. T. dowiaduje się że do sekretariatu Ligi Narodów wpłynęła nota Hiszpanji, zgłaszającej podobno desinteressement Hiszpanji w sprawach Ligi Narodów.

Ligi w roku bieżącym posiadać będą mandaty jednoroczne, dwu lub trzyletnie. Ponadto Zgromadzenie zarządzić może w roku 1926 wybór 2/3 głosów większości. Desygnowanie trzech członków na miejsce półstałe nie może pozbawiać Zgromadzenia jego uprawnień zastrzeżonego w poprzednim artykule projektu desygnowania na wybór ponowny jednego lub kilku członków Rady ustępujących z miejsca niestającego w roku przyszłym lub 1928.

Projekt komisji uznano w tutejszych kołach politycznych za kompromisowy oraz za mogący zaspokoić szczególnie aspiracje tych państw, które wystąpiły z żądaniem przyznania im miejsca stałego w Radzie Ligi.

Międzynarodowy Trybunał Sprawiedliwości.

Genewa, 2. 9. (PAT.) W rozpoczętej tutaj wczoraj konferencji zwolnionej dla rozważenia zastrzeżeń Stanów Zjednocz. Ameryki Północnej w sprawie statutu międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości uczestniczy 39 państw.

Konferencja omówiła na dwóch posiedzeniach ogólnie 4 pierwsze zastrzeżenia Stanów Zjednoczonych znajdując, że w zasadzie nie są one przeciwne podstawom paktu Ligi

Narodów, oraz statutu Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości.

Najtrudniejsze do rozwiązania zastrzeżenia będą omawiane dzisiaj. Konferencja budzi wielkie zainteresowanie zarówno w sferach naukowych jak i politycznych. Polskę zastępują jako delegaci prof. Michał Rostworowski i p. Leon Babiński, zaś jako zastępca dr. Tytus Komarnicki.

Hetman Skoropadzki konferował z ambasadorem niemieckim.

Berlin, (Tel. wł.).

Wywołała tu sensację konferencja b. hetmana Skoropadzkiego, zamieszkałego pod Berlinem, z ambasadorem niemieckim w Moskwie

hr. Broksdorfem — Rantzaniem. Podczas tej konferencji omawiana była sytuacja polityczna na Ukrainie.

Krwawa walka z bandytami w Warszawie.

Warszawa, (Tel. wł.).

Tej nocy 4 bandytów pod wodzą prawdopodobnie osławionego Zielińskiego, wpadło do mieszkania dozorcy domu przy ul. Marjańskiej w Warszawie w celach rabunkowych.

Gdy bandyci zrabowali 120 zł. i wyszli na ulicę, dozorca zaalarmował policję. Na ślad bandytów natrafiono na Woli. Rozpoczęła się strzelanina, w której padł trupem posterunkowy Oriak. Bandyci zbiegli.

Dwie katastrofy lotnicze w Czechosłowacji.

Praga, 2. 9. (PAT.) Dziś na terytorium Czechosłowacji zdarzyły się dwa wypadki lotnicze. O godz. 5 rano na lotnisku wojskowym w Ołomuńcu spadł samolot z wysokości 350 m. Przyczyną wypadku był wy-

buch zbiornika benzyny. Zginęło dwóch pilotów.

Drugi wypadek miał miejsce na Śląsku, gdzie aparat spadł z wysokości 1.200 m. Dwaj piloci ponieśli śmierć.

CENTRALE SUROWCOWE.

Warszawa, (Tel. wł.).

W najbliższym czasie mają być powołane do życia dwie wielkie centrale surowcowe, w Krakowie i Poznaniu. Centrale te będą obsługiwać dzielnice powyższe zaopatrując je w różne surowce. Rząd zapewnił pomoc kredytową dla spółdzielni surowców, które mają ogromne znaczenie, gdyż z chwilą ich powstania, daje to możliwość uruchomienia najdrobniejszych warzchołków, które wobec braku środków obiegowych i taniego kredytu, wstrzymywały produkcję.

KRWAWY TERROR POLITYCZNY W TURCJI.

Wiedeń, 2. 9. (PAT.) Pisma donoszą z Konstantynopola, że żona Abdula Kadira na wiadomość o skazaniu męża ciężko zachorowała, żona zaś straconego b. ministra Nazima, dostała obłąkania.

Paryż, 2. 9. (PAT.) Prasa donosi z Angory, że skazany na śmierć Abdul Kadir został stracony.

KLESKA WU - PEI - FU.

Pekin, 2. 9. (PAT.) Potwierdza się wiadomość, że marszałek Wu-Pei-Fu, został pobity na froncie południowym.

Cholera w Polsce (?)

Wypadek zachorowania na cholere zaszedł w Łodzi.

Warszawa, 2. 9. (AW.) „Express Por.” donosi z Łodzi o pojawieniu się tam wypadku cholery. Pogotowie Kasy Chorych przewiozło jedną z osób zamieszkałych przy ul. Szkockiej 1. 45 do szpitala zakaźnego w Radgoszczu. Badania wykazały, że zachodzi tu wypadek cholery.

Warszawa, 2. 9. (AW.) Wiadomość o pojawieniu się cholery — podana przez pisma łódzkie — okazuje się na szczęście przedwczesną. W rzeczywistości zachorowała w Łodzi niejaka Weronika Piotrowska, zamieszkała przy ulicy Żydowskiej 35, u której, po odwiedzeniu jej do szpitala, lekarze stwierdzili zatrucie sublimatem.

—XO XO—

Wykrycie szajki bandytów w Częstochowie.

Kraków, (Tel. wł.)

W tych dniach policja częstochowska wysledziła trzech niebezpiecznych bandytów, którzy stali na czele bandy włamywaczy, grasujących bezkarnie w Częstochowie i Łodzi.

Ślady bandytów doprowadziły do Częstochowy do domu Nr. 6 przy ul. Majowej, gdzie zamieszkiwali dwaj bandyci Szelażek i Andrzej Kruk właściciele tego domu. Policja zastała tu dwa wspaniale umeblowane mieszkania 7-mio pokojowe z których jedno zajmował Szelażek, drugie — Andrzej Kruk.

W mieszkaniach nic podejrzanego nie znaleziono, natomiast w pi-

wnicy wykryto prawdziwy skarbiec, złodziejski. Za tajemnie ukrytymi drzwiami znaleziono większość gotowizny, biżuterji, kilka eleganckich garniturów, peruki i różne przedmioty do charakteryzowania się. Bandyci, wybierając się na wyprawę złodziejską, charakteryzowali się dla niepoznaki.

Przy bliższych oględzinach piwnicy, znaleziono w niej tajemne przejście do następnego domu, w którym mieszkał trzeci włamywacz Zygmunt Malczyk. Policja aresztowała wszystkich trzech bandytów i jest na tropie reszty niebezpiecznej bandy.

—XO XO—

Orkan szalejący nad Hiszpanją spowodował wykolejenie pociągu.

Wiedeń, 2. 9. (PAT.) Pisma donoszą z Madrytu, że pociąg pospieszny Barcelona—Walencja wykoleił się z powodu szalejącego orkanu. 20 osób poniosło śmierć, 26 jest rannych.

Orkan nawiedził również Katalonię, Kastylję i Estramadurę. W Barcelonie i okolicach spadły ulewne deszcze wyrządzając wielkie szkody. Zginęło 36 osób.

W San Bandedo nastąpił podczas burzy wybuch, który zniszczył 5 domów, powodując śmierć 5 osób, ponadto 3 osoby zostały ciężko ra-

nione. W okręgu Catafina zabitych zostało przeszło 30 osób. Szkody materialne obliczają na kilka milionów pesetów.

WIELKA BURZA NAD LONDYNEM.

Londyn, 2. 9. (PAT.) Tel. Comp. Nad całem miastem szalała wielka burza. Pioruny uderzyły we dwa wozy tramwajowe. W 150 miejscach przewody telefoniczne i telegraficzne przerwane. We wschodniej części miasta kilka ulic znajduje się pod wodą.

Ś. P. GEN. PAJEWSKI.

Warszawa, (Tel. wł.) Wczoraj wieczorem zmarł w szpitalu Ujazdowskim szef Departamentu Jazdy w Min. S. Wojsk. gen. Pajewski, po dłuższej chorobie. Na jego miejsce mianowany będzie gen. Tokarzewski, b. inspektor kawalerji, obecny komendant miasta. Na stanowisko komendanta m. wymieniają szefa Wydziału Zamiarów w Min. S. Wojskowych pułk. Rosena.

WOJEWÓDZTWO POZNAŃSKIE.

Warszawa, 2. 9. (AW.) Byłemu wojewodzie śląskiemu p. Bilskiemu zaproponowano objęcie stanowiska wojewody poznańskiego, p. Bilski jednak odmówił.

KATASTROFA W KOPALNI WĘGLA.

Warszawa, (Tel. wł.).

W Katowicach na kopalni „Kleofas” wczoraj popołudniu runął w jednym z szybów filar 6 metrów wysokości, skutkiem czego zostało zasypanych 4 górników. 2 wydobyto. Jednego z nich w stanie ciężkim odwieziono do szpitala, 2 innych nie zdołano uratować.

Wojna cyganów we Lwowie.

Lwów, 3 września.

Na peryferiach Lwowa za rogatką stryjską i Iyczakowską, od dłuższego czasu obozują dwie grupy cyganów. Za rogatką stryjską grupa cyganów rumuńskich, a za Iyczakowską cyganie węgierscy. Onegdaj między temi grupami doszło do targu na tle konkurencyjnym. W rezultacie, w czasie bójki, herszt grupy węgierskiej Jonas Kolompar został zabity.

Zawiadomiona o wypadku policja, rozpoczęła dochodzenia. Na razie osadzono w aresztach policyjnych 5 cyganów z grupy rumuńskiej.

NOWY SZEFO II SZTABU GEN.

Warszawa, 2. 9. (AW.) Szefem Oddziału II Sztabu Generalnego zostanie w najbliższych czasach mianowany pułk. Schätzel, dotychczasowy attache wojsk. przy poselstwie polskiem w Angorze.

WARSZAWA — TOKIO.

Charbin, 2. 9. (PAT.) Przybył tu por. Orliński.

Charbin, 2. 9. (PAT.) Por. Orliński rozpoczyna jutro rano etap swej podróży Charbin — Tokio.

CHIŃSCY KUPCY W ŁODZI.

Łódź, 2. 9. (AW.) Od soboty bawią tutaj przedstawiciele hurtowni włókienniczych z Charbinu, celem zakupu manufaktury. Dokonano dotychczas transakcji na przeszło 50 tysięcy dolarów.

KRONIKA.

OD ADMINISTRACJI.

Wszelkie kwoty pod adresem Administracji „Kurjera Lwowskiego” przesyłać należy przekazami pocztowymi lub na numer P. K. O. **153.215.**

Mówią, że...

ciągle jeszcze we Lwowie panuje zwyczaj, praktykowany tylko po wsiach i bardzo zapadłych prowincjonalnych miasteczkach: wystawianie w święto przed kościołami i na chodnikach.

na wsi ostatecznie jest to zrozumiałe, gdyż ludzie zjeżdżają się i schodzą z różnych stron więc chcą się przywitać, zresztą jest to niejako „przeгляд” strojów i swego rodzaju „corso”. W tak dużym jednak mieście jak Lwów wygląda to cokolwiek śmiesznie, a przede wszystkim tamuje ruch. W dodatku nasi gentlemani nie zawsze zachowują się poprawnie, robią głośne uwagi i dowcipy. „Patrz, jakie ta ma goła noga”. „No, tu wygląda, jak tyka”. „Widzicie, sunie już ten wieloryb”. „Ta panna wygląda, jak rozdeptany pomidor”. Jaka nieszczęśliwą mnę ma pan K., bo żona ubiera coraz krótsze suknie i co tydzień ma nowe buciki”. Takich głośnych rozmów i jeszcze gorsze, słyszeć można bez liku. Jeśli ktoś przyjedzie z zagranicy to wystawianie przed kościołami nie bardzo go zbuduje. A gdyby jeszcze rozumiał po polsku?... Powiedzmy otwarcie jest to chamstwo, które wypienić koniecznie należy. A na tamowanie ruchów na rogach ulic powinny władze nasze również znaleźć jakiś sposób!!

rrr.

— Z Rektoratu Uniwersytetu Jana Kazimierza donoszą nam: Z dniem 1 września b. r., objął urządowanie nowy Rektor prof. dr. Józef Siemiradzki — urzędowym zastępcą Rektora jest Prorektor, którym zostaje Rektor ustępujący prof. dr. Edward Porebowski.

Od 1 września urzędują również nowi Dziekani: Na Wydziale teologicznym: ks. Aleksy Klawek, prawniczym: prof. dr. Kamil Stefko, lekarskim: prof. dr. Antoni Ciecziński, humanistycznym: prof. dr. Edmund Bulanda, matematyczno-przyrodniczym: prof. dr. Stanisław Loria.

Bank Związku Spółek Zarebkowych, Oddział Lwowski

podaje do wiadomości, że z dniem 30 VIII. br. Biura Oddziału mieszczą się w gmachu Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego przy ul. Kopernika 1. 4.

Godziny kasowe od 9-2, w soboty do 1-szej.

Załatwia wszelkie transakcje bankowe i wydaje książeczki oszczędnościowe dolarowe i złotowe. 2565

— Polska linja lotnicza „Aerolot” S. A. podaje do wiadomości, że z dniem 2 września do 15 włącznie, zostaje wprowadzony podwójny ruch na linii Lwów-Wiedeń, godzina odlotu 8.15.

Na czas trwania Targów Wschodnich, pełnopłatni pasażerowie, korzystają z ulgi 25 proc. od zasadniczej ceny biletu.

Taryfa towarowa na czas trwania Targów Wschodnich obniżona zostaje o 50 procent.

— Stowarzyszenie „Gwiazda” urządza w niedzielę, 5 b. m., wyłączenie dla członków i ich rodzin, wycieczkę do Woli Dobrostańskiej, celem zwiedzenia urządzeń wodociągów miejskich. Bliższych informacji udziela sekretarz Stow. codziennie wieczorem.

Dlaczego?

Elektryczne lampy łukowe przy ul. Legionów i przed gmachem Teatru Wielkiego nadają wieczorem miastu wygląd europejski. Wieczorem o godz. 10-tej gasi się je i nastaje znowu zmrok prowincjonalny. Najbardziej daje się to odczuć publiczności wychodzącej z teatru. Przedstawienia zazwyczaj się kończą po dziesiątej lub później, wtedy na placu przed i obok teatru lampy łukowe są już zgaszone, a publiczność, wychodząca z teatru widzi przed sobą słabo oświetloną przestrzeń.

Kilka, trzy lub cztery lamp łukowych, zaświeconych na 10 do 15 minut, tj. na czas, gdy publiczność opuszcza teatr, nie obciążą zbytnio budżetu m. Lwowa, ale zastosowanie ich będzie praktyczne. Dostęp do tramwajów zwłaszcza w porze słońca, lub przejście między autami, lekceważącymi sobie zazwyczaj publiczność, przy słabym oświetleniu jest utrudniony lub nawet połączony z niebezpieczeństwem. Wskazywaliśmy już na ten brak światła, lecz nic się nie zmieniło na lepsze. Dlaczego?

Zarząd Telefonów Lwowskich podaje do wiadomości P. T. Abonentów lwowskiej, borysławskiej i drohobyckiej sieci telefonicznych, że do 20. września br. przyjmuje opłaty za dodatkowe umieszczenie w spisie telef. na r. 1927. 2637

— Nadzwyczajne walne zgromadzenie członków Powszechnego Stow. Emerytów, odbyte w dniu 1 września b. r., po referacie w sprawie jednoczenia się z innymi pokrewnymi towarzystwami, w którym z uznaniem podniesiono zasługi prezesa Prachtla i dr. Kłodnickiego, oraz fakt, że dyrekcja sama obdzielać będzie dochodami najbiedniejszych kolejarzy, uchwalilo złączyć się z Centr. Tow. Kolejarzy, ul. Krasieckich 5, i innymi.

Rezolucja zapadła jednogłośnie. Zgromadzeniu przewodniczyli p. p. Nowakowski, Czinar Juliusz i Jakób Michalski.

— Walny zjazd mistrzów introligatorów z całej Polski. Z okazji Targów Wschodnich 12 i 13 b. m., odbędzie się we Lwowie kongres zawodowy mistrzów introligatorskich, na którym będą się toczyły obrady nad fatalnym położeniem tego rzemiosła, oraz dążeniem do poprawy warunków. Udział w zjeździe zgłaszać należy pod adresem „Lwowska Izba Rekodzielnicza”, Lwów ul. Kościelna 8. Cech introligatorów.

— Sekretarjat Lwowskiego Towarzystwa Śpiewackiego „Harfa” zawiadania, że próby Towarzystwa rozpoczynają się dnia 3 września b. r. o zwykłej porze. Uprasza się członków o niezawodne i punktualne przybycie.

— Posterunkowy P. P. przebity nożem. Aresztowano Józefa Kaznowskiego, przelotowego kolejarza (Zimna Woda 50), który w czasie bójki z nieznanymi osobnikami w ulicy Gródeckiej, interweniującego posterunkowego P. P. Pankiewicza, przebił nożem. Ofiarę poderwanego policyjnego autorytetu odwiezło pogotowie do szpitala. W kierunku tępienia przestępstwa, działającego we Lwowie, nieznamym na meksykańskich prenjach, tak policja, fakoteż i władze sądowe, winny zdobyć się na większą energję.

Co się stało w mieście?

— Wojowniczy Pempek. Wczoraj wieczorem Józef Pempek (Ujejskiego 8), przebił nożem Stanisławę Chmielowską, dziewczynę lekkich obyczajów. Interweniowało pogotowie i policja.

— Kradzieże i włamania. Leonowi Jasnemu, sierżantowi VI. oddz. Intendantury w tramwaju „9” „nieznany” kieszonkowilec skradł portfel, zawierający 1 akcję Banku Polskiego wartości 100 złotych i różne zapiski. — Więcej trudu zadał sobie również „nieznany” złodziej, który włamał się do mieszkania Zofji Polaszek (Adamowa 4), miał jednak mniejszy zysk. Skradł on po skrzynkach poszukiwaniach, 2 firanki, 1 prześcieradło, 1 flaszkę soku, kilka słoży konfitur, 1 nożyce do obcinania kwiatów, 1 diament do cięcia szkła i lornetkę teatralną. Wszystko to nie przekracza wartości 80 zł.

Dobrze obłowila się służąca Stanisława Jabłończuk. Skradła ona na szkodę swej chlebodawczyni Leontyny Tettelbaum (Alembeków 8) 2 złote pierścionki z brylantami, wartości 600 zł. Nie długo jednak trwała jej radość, nie mając bowiem jeszcze pełnych kwalifikacji złodziejskich, dała się „nabrać” policji i powędrowała do przytułku św. Brygidy.

Wśród złodzieiów są różne typy, jedni kradną dla fantazji i żeby nie wyjść z oprawy, inni dla... zarobku. I jak wśród ludzi porządnych, jedni są duszgrozami, inni znów używają życia...

„Nieznany” złodziej skradł z restauracji Ignacego Hochmana (Piotra 3) 200 flaszek wódki — urządził on bal dla złodziejskiej bractw; inny znów skradł Jerzemu Getterowi (Saframantek 3) zarzutkę i laskę wartości 176 zł., sprzedał je następnie, a pieniądze schował...

„Nieznany” na razie referent policji na podstawie „nieznanych” nami poszłak, wdroył poszukiwania za „nieznanymi” złodziejami. Rezultat na razie „nieznany”. Co potem będzie, nie wiemy również...

— Posiedzenie Stow. dyrektorów lwowskich szkół średnich odbędzie się dnia 5 b. m., o godz. 11-tej przed poł., w II-gim gimnazjum.

Z kraju.

× Tragedja rodzinna. W Łopatkach pod Wąbrzeźnem 25-letni Stefan Boryński, nie otrzymawszy od oca żądanych pieniędzy, usiłował zastrzelić go z rewolweru. Gdy przerażony ojciec uciekł, wyrodny syn wpadł do pokoju matki, zabił ją wystrzałem, następnie ciężko zranił parobka i wreszcie strzelił do siebie, zabijając się na miejscu.

Ze świata.

+ Elektryfikacja Rosji. Elektryfikacja Rosji sowieckiej odbywa się w bardzo szybkim tempie. Według danych statystycznych obecnie jest czynnych w Rosji ponad 5.300 stacji o energii 9.535 kw. Procentowo wyraża się rozwój elektryfikacji na prowincji rosyjskiej w sposób następujący: w czasie od 1910 do 1915 r. — 15 proc., od 1915 do 1920 r. — 23 proc., od 1920 do 1925 — 25 proc. Elektryfikacja Rosji odbywała się jeszcze w daleko szybszym tempie, o ileby trzymano się pewnego racjonalnego planu.

WRZESIEŃ
3
PIĄTEK

Dziś: rzym.-kat. Bronisławy gr.-kat. Tadeja.

Jutro: rzym.-kat. Rozalji p. gr.-kat. Ahawtonika.

REPERTUAR TEATRÓW MIEJSKICH.

TEATR WIELKI.

Piątek 3 bm. „Teresina”.
Sobota 4 bm. „Teresina”.
Niedziela 5 bm. „Król Stefan” dramat historyczny Kazimierza Bronczyka. Premjera.

TEATR NOWOŚCI.

Piątek 3 bm. „Papa się żeni”.
Sobota 4 bm. „Codziennie o 5-tej”.
REPERTUAR TEATRU MAŁEGO:
Sobota o 7.30 „Gęsi i gąski” kom. Bałuckiego (Inauguracja sezonu).
Niedziela o 7.30 „Gęsi i gąski”.
Poniedziałek o 7.30 „Gęsi i gąski”.
Wtorek o 7.30 „Gęsi i gąski”.
Sroda o 7.30 „Gęsi i gąski”.

CO GRAJĄ DZISIAJ W KINIE:

Apollo: „Usta kochanki”.
Chimera: „Harry Liedtke — Lia de Putti, Ewa Mag i Harold Lloyd ???”.
Marsyja: „Harold Lloyd i Fridolina” jako królowie bezrobotni i Antek Migdał z Zamarstynowa.
Palace: „Dziewczyna pierwszej klasy” z Corinną Griffit dramat i „Musicie mieć dzieci” komedia — muzyk. humorysta Feliks Amors.

Szkoła Jordanowska we Lwowie ul. Listopada 1. 52 otrzymała charakter gimnazjum pryw. reskryptem Ministerstwa W. R. i O. P. z 16/6 L. 6871/26.

— „Teresina”, świetna operetka Oskara Strausa, dana będzie jeszcze tylko dziś 3-go i jutro 4-go bm. na scenie Teatru Wielkiego. Od 5-go bm. przenosi się operetka do Teatru Nowości.

— Teatr Nowości daje dziś 3-go bm. farsę W. Rapackiego „Papa się żeni” która już w najbliższych dniach zjedzie z afisza.

— „Król Stefan”, wielki dramat historyczny Kazimierza Bronczyka, rozgrywający się na tle wspaniałego Wawelu krakowskiego, wystawiony będzie poraz pierwszy na scenie Teatru Wielkiego, w niedzielę 5 września. Z dramatu tego, który na naszej scenie ujrzy pierwsze światło kinkielów teatralnych, próby pod niezmiernie pracowitą reżyserją dyr. Barwińskiego dobiegają już końca. Również przepiękne nowe dekoracje i kostjomy są na ukończeniu.

— „Gęsi i gąski” w Teatrze Małym. Już pierwsza zapowiedź wystawienia tej przepysznej a dawno nie granej we Lwowie komedji Bałuckiego wywołała tak silne zainteresowanie, że mnóstwo osób zgłosiło się z zamówieniami o bilety na sobotnią premierę. Codziennie pod reżyserją dyr. Czarnowskiego odbywają się intensywne próby z całym zespołem a malarnia teatralna i pracownie krawieckie kończą dekoracje i stylowe kostjomy. Premiera w Teatrze Małym będzie prawdziwym świętem sztuki we Lwowie i uczczeniem Bałuckiego a wykonanie „Gęsi i gąski”, jak to widać po próbach, stanie na wysokości zadania. Już dziś można stwierdzić, że świetnie wywiążą się ze swego zadania znakomita Rasińska i doskonała Sznaga-Andruszewska, ze niezrównani Rasiński i Czarnowski stwarzają kapitalne typy, że nigdy niezawodni Orzechowski i Pełiński i tym razem wniosą życie i ruch na scenę. Bilety wstępni sprzedaje już od dzisiaj kasa teatralna w biurze „Orbis” przy pl. Marjackim. Ze względu na wzmożony ruch przejezdnych na Targi Wschodnie wskazaniem jest najwcześniejsze nabywanie biletów.

— Minister reform rolnych we Lwowie. Dnia 5 września b. r. przyjeżdża do Lwowa p. minister reform rolnych i będzie udzielał audjencji w biurze Okręgowego Urzędu Ziemskiego, przy ul. Romanowicza 13, III. piętro w dniu 5 września b. r. od godziny 3.30 po południu.

— Z karty żałobnej. We Lwowie zmarła w 75 r. życia Ludwika Jaxa Chamcowa, wdowa po śp. wice-marszałku seimu galicyjskiego. Pogrzeb dziś rano o g. 10 z krypty, kościoła OO. Bernardynów.

Kurjer ekonomiczny.

NOWE RYNKI ZBYTU.

Stabilizacja naszej waluty, pozwalająca przeprowadzić kalkulację na dłuższą metę, jest bodźcem dla poszczególnych gałęzi przemysłowych w kierunku zdobywania nowych rynków zbytu, rozszerzania i ożywienia zaniedbanych.

W ostatnich miesiącach bielski przemysł wełniany nie tylko wysyła swe towary, z każdym miesiącem w coraz większych ilościach na Bałkany, ale w bież. miesiącu pokusił się nawet o rynek angielski.

Pierwsze partie towarów bielskich znalazły w Anglii korzystny zbył. Przemysł bawełniany i półwełniany, charakterystyczny i bezkonkurencyjny w Polsce, również rusza się. Duże transporty idą na Daleki Wschód i do kolonii.

Eksport wyrobów żelaznych również rozwija się. Niedawno hutę naszą otrzymały dość duże zamówienie z Indji na szyny żelazne oraz na rury do republik południowo-amerykańskich. Zdolność ekspansji wywozowej rozwija się obecnie również i fabryki lokomotyw oraz fabryki maszyn rolniczych. Rząd dopomaga wszystkim wyżej wymienionym gałęziom przemysłu w tych usiłowaniach wywozowych, przez odpowiednie dnia politykę celną (zwrot cel) i transportową.

ZWIEKSZENIE PRODUKCJI „POLSKIEJ NAFTY”.

Szyb Wilson (Polska Nafta 6) zaczął dawać od kilku dni po dowieceniu go do głębokości 1520 m. — 1 wagon ropy dziennie — co zwiększa dochody towarzystwa o blisko 50 tysięcy złotych miesięcznie.

Dalsze wiercenia, dokonywane w powyższym szybie dają horoskopy na znacznie zwiększoną produkcję — gdyż „Wilson” znajduje się na tej samej płaszczyźnie, co szyb „Kozak”, który dawał na początku zaraz po dowieceniu 15 wagonów ropy dziennie.

ZWYŻKA CEN ZBOŻA OBJAWEM SPEKULACJI.

Prof. Adam Krzyżanowski, ogłosił w „Kurjerze Polskim” artykuł, wyrażający opinię, że wyżka cen zboża jest objawem spekulacji, która nie mogąc zarabiać na dolarze, przetrzuciła się na zboże. Prof. Krzyżanowski sądzi, iż łatwość, z jaką podobna spekulacja rozwijać się mogła jest dowodem, iż w Polsce panuje ostry brak kapitałów. Jedynym wyjściem z tej sytuacji jest zdaniem prof. Krzyżanowskiego ściąganie do Polski zagranicznych kapitałów.

PRZEMYSŁ DRZEWNY W POLSCE.

Wyrob leśni na kampanię 1926/27 r. został już ukończony i przewyższają wycięcie zeszłoroczne o około 50%. Sytuacja ta wymagałaby intensywniejszego eksportu drzewa za granicę, co oczywiście wpływa dodatnio na nasz bilans handlowy. Eksporterzy drzewni skarżą się jednak, że trudności, czynione przez władze administracyjne, tamują rozwój eksportu. Między innymi, wpływają uciążliwie na eksport trudności przy uzyskiwaniu paszportów zagranicznych. Niemniej oddziaływa w tym kierunku dotkliwy brak wagonów, otwartych dla ładunków drzewa.

Popierajcie cele Towarzystwa Szkoły Ludowej.

GIEŁDA LWOWSKA.

Wskutek wzmoczonej realizacji kursa akcji częściowo zniżkowe. — Obroty nadal liczne. Kupowano Chybie, Cmielów (niedostateczna podaż) Cegielskiego (spadł o 2.50 zł. towaru wiele), Gazoline, Oikos i Siensze górniczą a z akcji bankowych Bank Przemysłowy. Mniej obroty Bankiem Hipotecznym, Ziemią kredytorowym, Nitratem, Parowozami, P Naftą, Tespami. Tendencja naogół chwiejnie - zniżkowa. Usposobienie wyczekujące.

Kotowane: Bk. Hipoteczny 0.82; Bk. Przemysłowy 0.25, 0.24; Ziemią 0.06; Chybie 7.00, 6.80, 6.75; Cegielski 21.00, 19.50, 20.00; Cmielów 0.38, 0.42; Gazolina 2.60, 2.55; Nitrat 0.20; Oikos 38.00, 37.50, 37.00; Parowozy 0.48, 0.46; Nafta 0.48, Siensza 4.00; Tesp 20.00.

OBROTY PRYWATNE.

Tendencja chwiejna. Obrót średni. Dolar ameryk. 8.94 do 8.96; dolar kanad. 8.88 do 8.90; kor. czesk. 0.25.75 do 0.26; frank franc. 0.21.50 do 0.22; frank szwajcar. 1.70 do 1.72 funty szterl. 42.00 do 42.80.

Złoto: 20 kor. 35.60 do 36.00; 20 frank. 33.00 do 33.50; 20 mark. 41.20 do 41.80; 10 rubli 45.00 do 46.00.

Srebro: kor. austr. 0.70 do 0.72; 5 kor. 3.80 do 3.90; floreny 1.90 do 1.95; ruble 2.90 do 3.00; kopiejki za rubel 1.45 do 1.50.

GIEŁDA ZBOŻOWA.

Zainteresowanie dla pszenicy i żyta tylko doborowej jakości. Poszukiwana koniecznie przedniej jakości. Obfita podaż w maku. Naogół obroty skromne. Tendencja utrzymana. Usposobienie wyczekujące.

Pszenica nowa dworska z natychmiastową dostawą 44.75 zł. Pszenica nowa chłopska z natychmiastową dostawą 41.00 zł. Żyto nowe z natychmiastową dostawą 29.00 zł. Owies nowy z natychmiastową dostawą 23.50 zł.

HANDEL NIEMIECKO-FRANCUSKI SIĘ ROZWIJA.

W ciągu pierwszych 6 miesięcy do Francji przywieziono z Niemiec towarów wartości 2.017 milj. frank. (w 1925 r. 973.809 tys. fr.). Wywóz z Francji do Niemiec wyniósł w tym samym okresie 1.552 milj. fr. (1925 r. 1.859 milj. fr.). Wywóz niemiecki przewyższył przywóz o 1.033 milj. fr. w stosunku do roku ubiegłego. Wywóz francuski, odwrotnie, był mniejszy od przywozu o 306.717 tys. fr.

Targi Wschodnie.

W składzie delegacji oficjalnej rządu belgijskiego na Targi Wschodnie przybędzie też — jak się dowiadujemy — p. Jacques Croquet, znany przemysłowiec belgijski.

Film z dziedziny postępowej gospodarki drobiu, wykonany w zakładach hodowlanych Izby Rolniczej w Haalle, ilustrujący wzorowe prowadzenie chowu ptactwa domowego — jego rasy, sztuczne i naturalne wylęganie, będzie wyświetlany podczas II-go Targu Drobiu, Gołębi i Królików w dniach od 6 do 9 września o godz. 11, 16 i 18-tej, w pawilonie Banku Małopolskiego na placu Targów Wschodnich.

Jest to pierwszy tego rodzaju film naukowy, niezmierny u nas dotychczas zupełnie.

KURJER SPORTOWY.

POLSKA - TURCJA.

Na powyższe zawody, które odbędą się we Lwowie, w dniu 12 b. m., wyznaczył kapitan związkowy p. Synowiec następujący skład reprezentacji Polski: Domański — Redifer, Karasiak — Schneider, Kuchar, Lubina — Durka, Pazunek, Batsch, Garbień, Balcer.

Wiedeń. Team Wiednia przeciw Pradze jest następujący: Feigl, Tandler, Bluan, Nietsch, Guttmanin, Schneider, Wessely, Höss, Sindelar, Utidil, Gutli.

FINAL PARIS CUP

odbędzie się w Filadelfji, w połowie września. Stają do niego Ameryka i Francja.

GHYMKANA

samochodowa i motocyklowa, organizowana przez Małopolski Klub Automobilowy wspólnie z Zarządem I-szej ogólno - polskiej wystawy drogowej odbędzie dnia 5 września o godz. 3-ciej po poł. na boisku „Sokoła-Maciejczy” (na Lyczakowie).

Kurjer Radiowy

PROGRAM RADJOKONCERTÓW na dziś.

Warszawa 480. Godz. 17.30. Najnowsza historia Polski. Wykład prof. Mościckiego. — Godz. 18.00. Odczyt p. Switalskiej p. t. „Modna sylwetka kobieca. — Godz. 19.00. Odczyt kap. Fularskiego „Polowanie na węże i żmije w Paragwaju”. — Godz. 20.30. Koncert kameralny utwory Arenskiego i Rachmaninowa.

Berlin 504. Godz. 20.30. Koncert ku uczczeniu 200 latniej rocznicy muzyki orkiestralnej.

Wiedeń 531. Godz. 20.00. „Kolej lokalna”, komedia w trzech aktach Thomy.

Münster 410. Godz. 20.40. Morze, koncert orkiestry radiowej.

Rzym 425. Godz. 21.25. Wieczór muzyki lekkiej.

Berno szw. 435. Godz. 21.00. Koncert wielonaczelowy prof. Rosy. Najnowsze modele głośników Browna oryginalnych angielskich o niebywalej sile i czystości głosu nadeszły do firmy RADJO - KINOFOT, Lwów, ul. 3-go Maja 11a. Jest to jedyny głośnik, który na nazwę tę w zupełności zasługuje.

RADJOTELEFONY DLA NURKÓW.

Jadnem z najważniejszych zadań, związanych oddawna z udoskonaleniem ryszunku nurka, było zapewnienie mu możności dowolnego kontaktu z załogą okrętu na pokładzie.

Początkowo służyła dla tego celu linwa, po której nurek opuszczał się na dno. Oczywiście ten rodzaj komunikacji był bardzo niedostateczny, gdyż zapewniał nurkowi co najwyżej możność dawania znaków przy powrocie lub też w razie niebezpieczeństwa. Później skonstruowano specjalny telefon, który wymagał jednak połączenia kablowych utrudniających zarówno poruszanie się jak i pracę nurka. Obecnie dokonano w Ameryce prób radiotelefonicznego porozumienia między nurkiem a okrętem.

Nurek zaopatrzony jest w aparat nadawczo odbiorczy o wielkiej energii. Aparat ten umożliwia mu utrzymywanie stałego kontaktu ze światłem zawęzonym. Próby wypadły doskonale. Raporty nurka podawane z głębokości 25 mtr. były znakomicie odbierane.

I-SZE MIĘDZYNARODOWE WYŚCIGI

samochodowe i motocyklowe odbędą się staramiem Małopolskiego Klubu Automobilowego we Lwowie 12 września.

Zgłoszenia przyjmuje się od sportsmenów, firm samochodowych i zawodowców. Uczestnicy winni złożyć swe zgłoszenia do dnia 5 września 1926 do godziny 18-tej w Sekretariacie Małopolskiego Klubu Automobilowego we Lwowie (Hotel Krakowski na pl. Bernardyńskim, pokój nr. 208, II piętro). Wpisowe wynosi dla członków wszystkich klubów Zjednoczonych dla motocykli i motocykli z wózkami 20 zł., dla samochodów turystycznych i wyścigowych 50 zł. Wpisowe dla nieczłonków klubów wynosi dla motocykli 30 zł., dla samochodów turystycznych i wyścigowych 75 zł.

NADESLANE.

DENTYSTA

Dr. Marcin Reichenstein

powrócił — Akademicka 18.

WĘGIEL

jaworznicki najlepszy do opalania pieców kaflowych po zł. 3.90 za 1 q loco skład na gł. dworcu na żądanie z dostawą we workach do piwnicy oraz węgiel górnośląski i drzewo dostarcza M. Zakład Opalu. Lwów ul. Kuszewicza l. 1. tel. 2320 2635

MLEKO

dla dzieci i chorych z obór pozostających pod kontrolą lekarsko-weteren., oraz mleko pasteryzowane dostarcza Mleczarnia Mlejskiego Zakładu Apropriacyjnego plac Bema l. 11. tel. 2396. 2636

MIĘJSKI TEATR WIELKI

Początek przedstawień o godz. 7.30 Piątek 3 września 1926.

Teresina

operetka w 3 aktach.

Osoby aktu I-go

Hrabia Didier Lavalette	Kuligowski
Barbaroux, mer m. Fréjus	Kopczyński
Calville, golarz	Kowalski
Rossignol, dyrektor wędrownego trupy	Szosland
Teresa	Korabianka
Daniel, wędrowny fryzjer-czyk	Sowiński
Generał Bonaparte	Zabielski

Osoby aktu II i III-go.

Generał Bonaparte	Zabielski
Paulina ks. Borghese	Brzeska
go siostra	Książę Borghese, jej mąż
Marszałek Lavelette	Kuligowski
Doktor Nauville	Bykowski
Kamerdyner	Fried
Daniel	Sowiński
Teresina	Korabianka

TEATR NOWOSCI.

Piątek 3 września 1926.

Po raz 10-ty. — Nowość.

Papa się żeni.

Krotchwila w 3 aktach Wincentego Rappackiego (syna)

OSOBY:

Giacommo Visconti	K. Okornicki
Mira, primadonna	S. Michnowska
Maryla, jej córka	H. Rappacka
Józia, pensjonarka	Z. Grzeska
Ralfini, tenor	A. Szczepański
Wandel, fabrykant samochodów	S. Szosland
Jerzy Murski	M. Koczyrkiewicz
Irena	A. Żelichowska
Kamilla	Z. Smereczkańska
Jan, służący Visconti'ego	E. Fertner
Kasia	P. Rybicka
Stasiowa, garderobianka	H. Rowińska
Inspicjent	T. Przystawski

Rzecz dzieje się w Warszawie.

Reżyser: Kazimierz Okornicki.

Najtańsze podróże wakacyjne

ORGANIZUJE

„Biblioteka Groszowa“

Do bieguna Północnego z Amundsenem . . . 95 gr.
Przez Syberję z bohaterami Verne'a . . . 95 „

Do Meksyku!

Wkrótce wyjdzie tom głośnych opowiadań Blasco Ibaneza.

Do Kanady!

Jedną z najbliższych nowości „Biblioteki“ będzie książka znakomitego nowelisty, C. B. Robertsa.

Ostenda, Bruges! wybrzeże morza Śródziemnego są barwnym tłem powieści A. Bennetta „Zabawy milionera“.

Abonujcie „Bibliotekę Groszową“. Co tydzień zajmująca książka. Dłacie kraje, barwne opisy, przygody, zdarzenia, obyczaj, w ujęciu najlepszy pisarzy.

Dwutygodnik „H P“ — nowele, humoreski, podróże (H. G. Wells, Roberts, Auburtin, Somerset Maugham).

Tygodniowe dodatki dla młodzieży — bajki, powieści. Razem — złotych 9-95 kwartałnie!

„BIBLIOTEKA GROSZOWA“ Maniuszki 11.

Zboże

I wszelkie produkty rolne kupuje i sprzedaje na własny i cudzy rachunek

Fa „Polski Towar“ Ska. Lwów, Kopernika 9.
z o. o. telef. 8-96, 48-31. adr. telegr. „Towpol“. 2177

Rolnicy stosujcie

TOMASYNĘ!

Bez nawożenia zasiewów jesiennych, łąk i pastwisk,

tomasyną
niema pełnych zbiorów.

Tomasyna zawiera kwas fosforowy i wapno, przeciwdziała wyleganiu zboża i zapewnia rolnikowi wysokie plony.

Józef KARRACH - LWÓW, Kościuszki 18.

Cenniki i pouczenia darmo i opłatnie. 2328

DLA STUDJUJĄCYCH pokój z utrzymaniem

do wynajęcia. Fortepian, telefon w domu. Informacje: Tarnowskiego 20/II drzwi Nr. 10 lub listownie pod „37-10“ Lwów I. Skrytka Nr. 19.

KOKS

 do centralnych ogrzewań, —
opału i celów kowalskich —

dostarcza do domu

ZAKŁAD GAZOWY MIEJSKI

Lwów, ul. Gazowa 28. Tel. 492 i 43.

Cena detaliczna z dostawą 5.— zł. za 100 kg.

bez dostawy 4-60 „ „ „ „

Ceny wagonowe znacznie niższe.

Wyciąć i przesłać

DOM BANKOWY SCHÜTZ i CHAJES

LWÓW, plac Marjański 7.

Proszę mi przesłać przed ciągnięciem I klasy:

_____ losów ćwiartek po 10 zł.

_____ losów połówek po 20 zł.

_____ losów całych po 40 zł.

Główna
wygrana
500.000 zł.

Należność _____ prześlę po otrzymaniu losów przekazem lub blankietem P. K. O. o którego bezpłatne dołączenie proszę.

Dokładny adres: _____

2631

Nauka i wychowanie.

TYLKO dla Abiturjentów (ok) gimnazjalnych specjalny kurs maturalny saminorjalnej „Piłność, Pańska 14. 2533

STENOGRAFJI wyucza li- stownie szybko, tanio Re- daktacja Stenografia Polskiego. Warszawa, Szczygła 12. Zap- dajcie bezpłatnych prospek- tów. 2539

MATEMATYKI, fizyki, ge- ometrii wykresiają, fran- cuskiego niemieckiego, ry- sunków uczą profesorowie gimn. Egzamina, poprawki. Lekcje we Lwowie lub w Zim- nej Wodzie. Zgl.: Batoroego 34- IV (czwarte) piętro od 9-11

Mieszkania.

DOKÓJ wygodny, umebło- wany dla dwóch panów (urzędniczek lub studentek) bez utrzymania do wynaję- cia od 15-go września ul. Kleparowska 14 II p. z gar- ku I drzwi na lewo. Wia- domość od 3-5. 2621

ODSTAPIĘ pokój na czas Targów Wschodnich. Tramwaj biśko. Listy pod „Nauczycielka“ do admini- stracji „Kurjera Lwowskiego“ 2622

Kupno i sprzedaż.

FORTEPIAN krótki czarny krzyżowy okazujecie ta- nio za gotówkę sprzedam. Zborowska 16. 2623

Różne.

STARANNIE i tanto przepl- suje na maszynie. Zgło- szenia do adm. „Kurjer- a Lw.“ pod „Szybkość“. 1334-5

LINIE WAŻNIAM książeczki wojskowa, wystawiona przez P. K. U. Lwów mia- sto, Jan Słusarz r. por. W. P. 1881 Jarosław. 2629

Posady i prace.

EMERYTOWANY urzędnik sądowy, były powiatowy wachmist z żandarmerji, lat 50 uczciwy i bardzo punktu- alny, poszukuje posady ins- pektora policji miejskiej, sek- retarza gminy, kasjera, ma- gazyniera, inkasenta lub a- genta, przyjmie również ad- miinstracje kamienicy za mie- szkanie. Łaskawe zgłoszenia do Administracji „Kurjera Lwowskiego“ dla „Emerit 50“. 2620

POSZUKUJĘ ruchliwych a- gentów do rozsprzedaży obrazów na kościół, z swia- dectwami moralności. Go- tówka wymagana. legity- macja urzędowa bez prze- szkód, prowizja wysoka. z prowincji mają pierwszeń- stwo. Zaraz przyjmuję Mar- czewski Lwów, Szeptyckich 20. 2510

ABSOLWENT rocznego kursu handlowego po- szukuje praktyki w większym przedsiębiorstwie handlo- wem lub w biurze. Łaskawe zgłoszenia do admin. „Ku- rjera Lw.“ pod „Bor“. 2634

ZDOLNI AKWIZYTORZY

za wysoką prowizją poszukiwani

Zgłaszać się przedpołudniem w Administracji „Kurjera Lwowskiego“ Ossolińskich 15.

2 uczniów szkół średnich studujących we Wiedniu przyjmie na pełne utrzymanie inteligentna rodzina stale we Wiedniu mieszkająca. Fortepian w domu. Konwersacja polska, niemiecka i fran- cuska. Adresować Wolf-Hruschka Wiedeń V Johannagasse 34

Poszukuję 2-3 pokoi w śródmieściu na biuro. Zgłoszenia do Administr. „Kurjera Lwowskiego“ pod „Olga“. 2569

ZAKŁADY GRAFICZNE

A. HEGEDÜS

Sp. z ogr. odpow.

LWÓW, ul. Sw. MICHAŁA 4.

(boczna Kościuszki).

wykonują pierwszorzędnie: AKCJE, ETYKIETY, SYGNATURY, PAPIE- RY WARTOŚCIOWE, PLAKATY, REKLAMY, NUTY, DYPLOMY, nadto WYROBY LITO- GRAFICZNE TŁOCZO- NE, oraz wszelkie ro- boty w zakresie

ARTYSTYCZNEJ
LITOGRAFJI
W CHODZĄCE.

TELEFON: 18-14.

Popierajcie cele T. S. L.

NAJTANIEJ

Lwów
Boimów, 1.

POLECAMY
WSZELKIE NAJPRZEDNIEJSZE GATUNKI
CUKRU
SPRZEDAŻ DETAJLICZNA.

Lwów
Boimów, 1.

NAJTANIEJ

Na zlecenie telefoniczne nr. 48-31 dostarczamy do domu. 2433

Ceny ogłoszeń: Za wiersz milimetrów zwyczajny za tekstem miejscowe 12 gr. zamiejscowe 15 gr. zagraniczne 18 gr. Nadesłane i nekrologja miejscowe 30 gr. zamiejscowe 40 gr. zagraniczne 45 gr. Po kronice, komunikaty, psaki i inseraty na stronkach tekstowych miejscowe 36 gr. zamiejscowe 45 gr. zagraniczne 54 gr. Kronika, repertuar dział ekonomiczny miejscowe 40 gr. zamiejscowe 50 gr. zagraniczne 60 gr. Na pierwszej stronie miejscowe 50 gr. zamiejscowe 65 gr. zagraniczne 75 gr. Drobne ogłoszenia za słowo miejscowe 6 gr. zamiejscowe 8 gr. zagraniczne 9 gr. kupno i sprzedaż miejscowe 8 gr. zamiejscowe 10 gr. zagraniczne 12 gr. matrymonialne, korespondencja prywatna miejscowe 12 gr. zamiejscowe 15 gr. zagraniczne 18 gr. poszukujących pracy za słowo 2 gr. W drobnych ogłoszeniach słowem tłustym drukiem podwójnie.

Wydawnictwo Nowej Polskiej Spółki Wydawniczej Sp. z ogr. odp.
Opłata pocztowa uiszczona gotówką.

Z drukarni Polskiej we Lwowie, Chorażczyzna 17, Tel. 29-19.

Odpowiedzialny redaktor: Tadeusz Ostroński.